

OÜ Biofuel

Majandusaasta aruanne 2017

OÜ Biofuel
Humala 2
10617 Tallinn
Eesti
Telefon +372 5097555
Faks +372 6000002

Majandusaasta algus
01.01.2017

Majandusaasta lõpp
31.12.2017

Elektronpost raul.kirjanen@graanulinvest.com
Äriregistri kood 10962786

Sisukord

	Lk.
Tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	8
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	8
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	9
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	10
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	11
Konsolideeritud finantsaruannete lisad	12
Juhatuse allkirjad aastaaruandele	45
Vandeaudiitori aruanne	46
Kasumi jaotamise ettepanek	48
Emaettevõtte tegevusalade loetelu	49

Tegevusaruanne

OÜ Biofuel on äriregistris registreeritud 2003. aasta augustis. OÜ Biofuel põhitegevuseks on investeeringute haldamine.

Konsolideerimisgrupi struktuur:

Kontserni Biofuel OÜ moodustavad:

- Emaettevõtte Biofuel OÜ, mille põhitegevuseks on investeeringute haldamine ja
- Tütarettevõtte Graanul Invest AS (50,63%) - põhitegevuseks puidugraanulite tootmine ja tahkekütuse müük.

Puidugraanulite turg 2017

Puidugraanulite turg on tänaseks kasvanud globaalseks turuks. Suurim tootmine ja tarbimine toimub jätkuvalt Euroopas, kuid suurem kasv tarbimises on viimase aasta jooksul leidnud aset eelkõige Aasias. Globaalne tootmismahut ületas 2017. aastal 30 miljoni tonni piiri (28,9 miljonit tonni 2016).

Euroopas tarbiti 2017. aastal ligi 24 miljonit tonni puidugraanulit, millest kohapeal toodeti umbes 14 miljonit tonni ning ülejäänud imporditi peamiselt Põhja-Ameerikast. Aasia ja Põhja-Ameerika tarbimine oli mõlemas piirkonnas 3 miljoni tonni suurusjärgus; Aasia turg kasvas aastaga umbes miljoni võrra.

Euroopa puidugraanuliturg kasvas mõõdukalt, ca 4-5% ning seda võrdselt nii tööstusgraanuli segmendis (suured elektrijaamad, koostootmisjaamad, tööstuslik soojusenergia) kui *premium* segmendis (jaetarbija).

Tööstusgraanulite tarbimine suurenes oodatult Ühendkuningriigis ja Taanis, kus 2016 aastal valminud uued elektri ja soojatootmisvõimsused töötasid 2017. aastal täismahus. 2017. aastal uusi suuremaid tööstusgraanuli tarbijaid turule ei lisandunud, kuid 2018. aasta alguses on oodata mitme suure tarbija tootmisüksuse käivitumist.

Aasias oli aktiivne kasv Lõuna-Korea elektrijaamade graanulite tarbimises, kus neid põletatakse koos kivisöega. Esimesed arvestatavad mahud graanuleid kasutati Jaapanis, millest kujuneb tõenäoliselt lähiaastate kõige kiiremini kasvav puidugraanulite turg.

Jaeturg oli samuti 2017. aastal mõõdukas kasvus - fossiilkütuste väga madal hinnaperiood on möödumas ja väiketarbijate huvi pelletikaminat ja -katelde vastu on taas elavnenud.

Jaetarbijate turg (graanuleid müüakse enamasti väikepakendis või lahtiselt puhurautodega ning graanulid on enamasti heledama värvusega ja kõrgema kvaliteediga), moodustab turu kogumahust ligikaudu 45% (ca 10 miljonit tonni). Suurimad turud Euroopas on jätkuvalt Itaalia, Saksamaa ja Rootsi, kuid stabiilne kasv on toimumas ka kõigis teistes Kesk- ja Ida-Euroopa riikides.

Balti riikide graanulite tarbimine on stabiilselt kasvanud. Biomassi logistilise läheduse tõttu on suuremad uued investeeringud toimunud siiski puiduhaket kütusena tarbivates katlamajades. Graanulite kohalik tarbimine on arvestades Balti riikides toodetavaid koguseid jätkuvalt marginaalne.

AS Graanul Invest grupp 2017.aastal

Olulisemad sündmused 2017. aastal:

- Aruandeaastal lõpetati grupi üks suuremaid investeeringuid - Osula Energia uue elektri- ja soojusenergiat tootva koostootmisjaama ehitus Võrumaal, Varese külas. Jaam valmis IV kvartalis 2017.
- Langerlo (Belgia) elektrijaama projekti konserveerimine aprillis 2017.
- Investeeringud metsasektoris - aasta oli väga aktiivne ja edukas kõigile kolmele Graanul Investi gruppi kuuluvale metsaettevõttele. Olulises mahus kasvas uute metsakinnistute ost kui ka metsavarumistegevuse mahud.

- Automaatse tooraine vastuvõtu mõõdusüsteemide tehnoloogia väljatöötamine ja paigaldamine Eesti graanulitehastes.

Osula Energia koostootmisjaam ja Osula graanulitehase lintkuivatid

2017. aasta IV kvartali valmis Osula koostootmisjaam, mille elektritootmisvõimsus on 10 MW ja soojustootmisvõimsus 28 MW. Jaama ehitaja oli Austria ettevõtte Urbas, kellele see oli ehitada neljas koostootmisjaam Graanul Investi grupis.

Koostootmisjaama soojusenergia ärakasutamiseks investeeriti Osula graanulitehase laiendusena lintkuivatitesse, mis kasutavad koostootmisjaamast saadavat soojusenergiat pelletitootmiseks vajamineva toorme kuivatamiseks. Esmakordselt Graanul Investi grupis kasutati uut lintkuivati tehnoloogiat, mis kasutab soojuse ära väga kõrge efektiivsusega ning tagab graanulitehasele kõrgema tootlikkuse. Osula Graanuli tehas on selle investeeringu järel suurima võimsusega graanulitehas Euroopas.

Koguinvesteering koostootmisjaama ja kuivatite ehitamiseks oli kokku ligi 30 miljonit eurot.

Esmakordselt Graanul Investi grupi ajaloos müüme soojusenergiat koostootmisjaamast ka grupist väljapoole - sõlmitud on elektri- ja soojusenergia müügileping kõrvalasuva Toftan AS saeveskiga.

Langerlo NV elektriijaam Belgias

Juunis 2016 ostis Graanul Invest Belgias Flandria piirkonnas asuva energiaettevõtte Langerlo NV, mille peamine vara oli kivisöel töötav elektriijaam. Ettevalmistused jaama ümberehitustöödeks puidugraanulikätele ja nende ümberehitustööde finantseerimise ettevalmistamine toimus aktiivselt kuni aprillini 2017. Ettevalmistustööde käigus leitud tehnoloogilised riskikohad tingisid vajaduse taodelda jaama käivitustähtaja pikendamist. Vastav võimalus oli taastuenergia litsentsi määramisel seaduses Belgias ka ette nähtud. Vältimaks toetuse kaotuse riski kui investeering on suures osas tehtud ning jaama käivitus peaks hilinema, otsustati küsida jaama käivitustähtaja nihutamist edasi ühe aasta võrra koheselt. See taotlus lükati eelkõige poliitilistel põhjustel paraku tagasi ning oleme selle keeldumise kohtus vaidlustanud. Arvestades projekti arendamisega kaasnevat suurt kulu oleme selle projekti kuni kohtuvaidluse lõpuni konserveerinud.

Automaatsed tooraine vastuvõtu mõõdusüsteemid

Graanul Investi tootmistegevuses on toormaterjali osakaal kogukuludes kõige suurem. Kõigi tehaste peale kokku saabub tehaste territooriumidele aastas kokku 6-7 miljonit kuupmeetrit tooret teisendatuna puistematerjaliks. Toore saabub nii puistes (saepuru, hake, puukoor) kui ka ümarmaterjalina (madalakvaliteediline ümarpuu). Täpne vastuvõtusüsteem materjali mõõtmisel on võtmetähtsusega.

Traditsionaalselt mõõdetakse sellist materjali puidusektoris visuaalse vaatlusega kasutades erinevaid mõõduvahendeid. Inimfaktori tähtsus mõõtmisel on väga suur.

2017. aastal arendasime koostöös ettevõtte IT partneriga Almic välja skänneritel baseeruva mõõtmissüsteemi, mis mõõdab iga toorainega saabuva veoki kaubakoguse loetud sekunditega. Saadud info edastatakse automaatselt nii tarnijale kui ka Graanul Investi laosüsteemi ja raamatupidamisse. Pikaajaliste testide käigus oleme saavutanud mõõtmissüsteemis täpsuse, mida on aktsepteerinud kõik tarnijad sh. RMK.

2017. aastal said sellised mõõtmissüsteemid paigaldatud kõigisse nelja grupi Eesti tehasesse. 2018. aastal on plaanis need paigaldada ka Läti ja Leedu tehasesse.

Tootmine ja müük

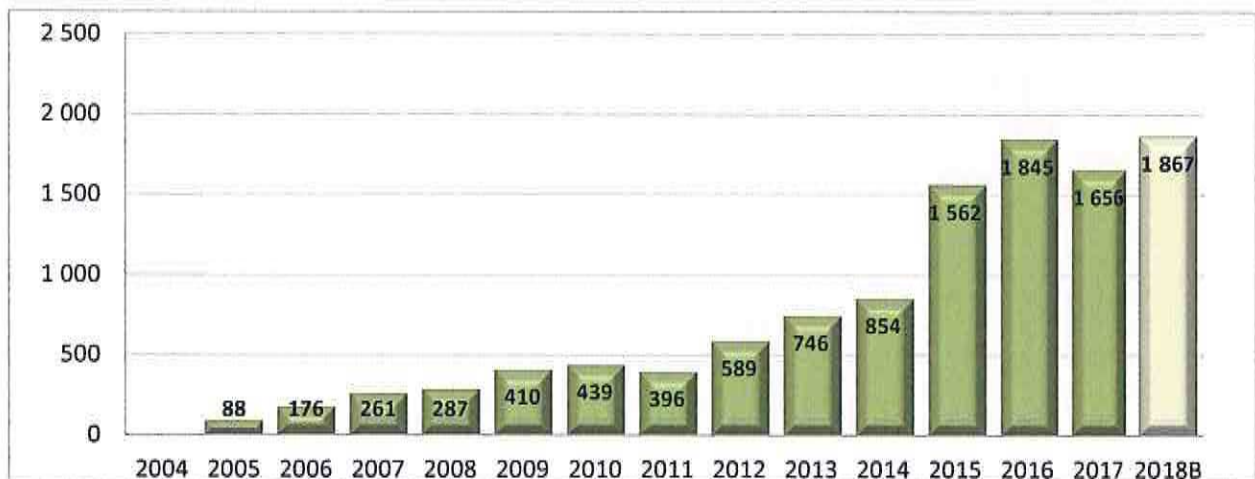
Graanul Invest grupp tootis 2017. aastal 1 656 000 tonni (2016: 1 845 000 tonni) puidugraanuleid. Tootmismahd vähenes 10% võrreldes aasta varasemaga. Kui aasta I pooles olid põhjused seotud madalseisuga müügiturgudel, siis aasta teisel poolel oli takistavaks teguriks tooraine puudus. Sademeterohke ilm nii Eestis kui Lätis oli probleemiks kogu piirkonna puidutööstusele takistades toorme liikumist metsadest tehasesse. Rohke vihmasadu põhjustas olukorra, kus metsateed olid läbimatud ning metsamasinatel polnud võimalik üleujutatud metsades ja teedel töötada. Lätis kuulutati metsandussektoris detsembris välja ka üleriigiline *force majeure* olukord.

Aasta IV kvartal, mis on puidugraanulisektoris traditsionaalselt väga aktiivne müügiperiood, oli 2017. aastal häiritud toormenappusest tuleneva vähesa müügi tõttu.

Soojus- ja elektrienergia tootmine täienes 2017. aastal kuuenda koostootmisjaamaga - aasta IV kvartalis valmis Osula Energia koostootmisjaam.

Tootmine koostootmisjaamades oli 2017. aastal plaanipärane: soojusenergiat toodeti kokku 769 GWh (2016: 646 GWh) ja elektrienergiat 277 GWh (2016: 217 GWh). Suurem osa soojusenergiast kasutati ära grupi graanulitehastes tooraine kuivatamiseks. Elektrienergia müüdi võrku (Läti) või tarbiti oma graanulitehastes (Eesti). Toodangu kasv tulenes Osula koostootmisjaama käivitamisest.

Graanul Invest grupi graanulitootmise tootmismahd 2004-2017; 2018 eelarve (tuhandetes tonnides):

Grupi konsolideeritud müügikäive moodustas 2017. aastal 278 miljonit eurot (2016: 285 MEUR) ja see vähenes võrreldes eelmise aastaga 2,5%. Grupi müügi mahust moodustas suurema osa puidugraanulite müük. Suurem osa graanulite müügist (>90%) oli eksport väljapoole Balti riike. Peamised sihtturud olid Suurbritannia, Taani, Rootsi ja Itaalia.

Elektrienergia müügikäive oli 26,8 miljonit eurot. Elektrienergiat müüdi väljapoole gruppi Lätis; enamik Eestis toodetud elektrienergiast tarbiti ära omatarbeks graanulitehastes.

Koostootmisjaamade finantstulemused paranesid võrreldes aasta varasemaga seoses elektrienergia müügihinna tõusuga ja uute tootmisvõimsuste kasutuselevõttuga.

Konsolideeritud EBIDTA (kasum enne makse, finantskulusid-tulusid ja amortisatsiooni) oli aruandeperioodil 60,6 miljonit eurot (67,8 miljonit eurot 2016. aastal). Grupi maksudejärgne puhaskasum oli aruandeperioodil 17,7 miljonit eurot (33,6 miljonit eurot 2016. aastal).

Kasumlikkusele jättis olulise jälje ühekordsed kulud seoses Langerlo projekti konserveerimisega aga ka tootmismahude langus seoses keerulise olukorraga toormeturul.

Graanul Invest gruppi kuuluvad kolm metsandusettevõtet Eestis (Valga Puu, Karo Mets, Roger Puit AS), mille osalus grupis on 50% või väiksem ning nende finantsandmed ei ole konsolideeritud grupi aruandes rida-realt.

2017. aasta oli kõigile kolmele ettevõttele aktiivne ja edukas kasvuaasta: osteti juurde kokku 6 219 hektarit metsamaad (kokku metsamaad 31.12.2017 seisuga: 40 906 hektarit). Aasta jooksul lõigati nii oma kinnistutelt kui raieõiguse alusel kokku üle 650 000 tihumeetrit puitu.

Aruandeaastal alustasime metsandustegevusega Lätis. Esialgu teostab metsakinnistute ostu ning majandamist Latgran SIA, edaspidi on eesmärk luua eraldi metsamajandamisega tegelev tütarettevõte. Järgnevatel aastatel on plaanis oluliselt intensiivistada nii Eesti kui Läti metsaettevõtete tegevusi ja investeerida oluliselt sellesse sektorisse.

2017. aasta lõpus alustati investeeringut logistika tõhustamiseks ning asutati tütarettevõte Küprosel. Graanulite müügil on tarneahela logistika oluline; võtmetähtsusega on meretransport, mis moodustab

olulise osa kogu logistikakuludest. Sõlmiti eelleping vähekasutatud *handy* suurusega laeva ostuks eesmärgiga panna see 100% vedama oma grupi toodangut marsruutidel Muuga-Suurbritannia/Holland ja Riia-Suurbritannia/Holland. Tehingu lõpetamine viidi läbi 2018. aasta jaanuaris.

Sertifitseerimine

Graanul Investi omab mitmeid maailma tunnustatuid sertifikaate väärtusahela erinevates lõikudes, olles sõltumatuks tunnustuseks meie hästi toimivatele siseprotseduuridele.

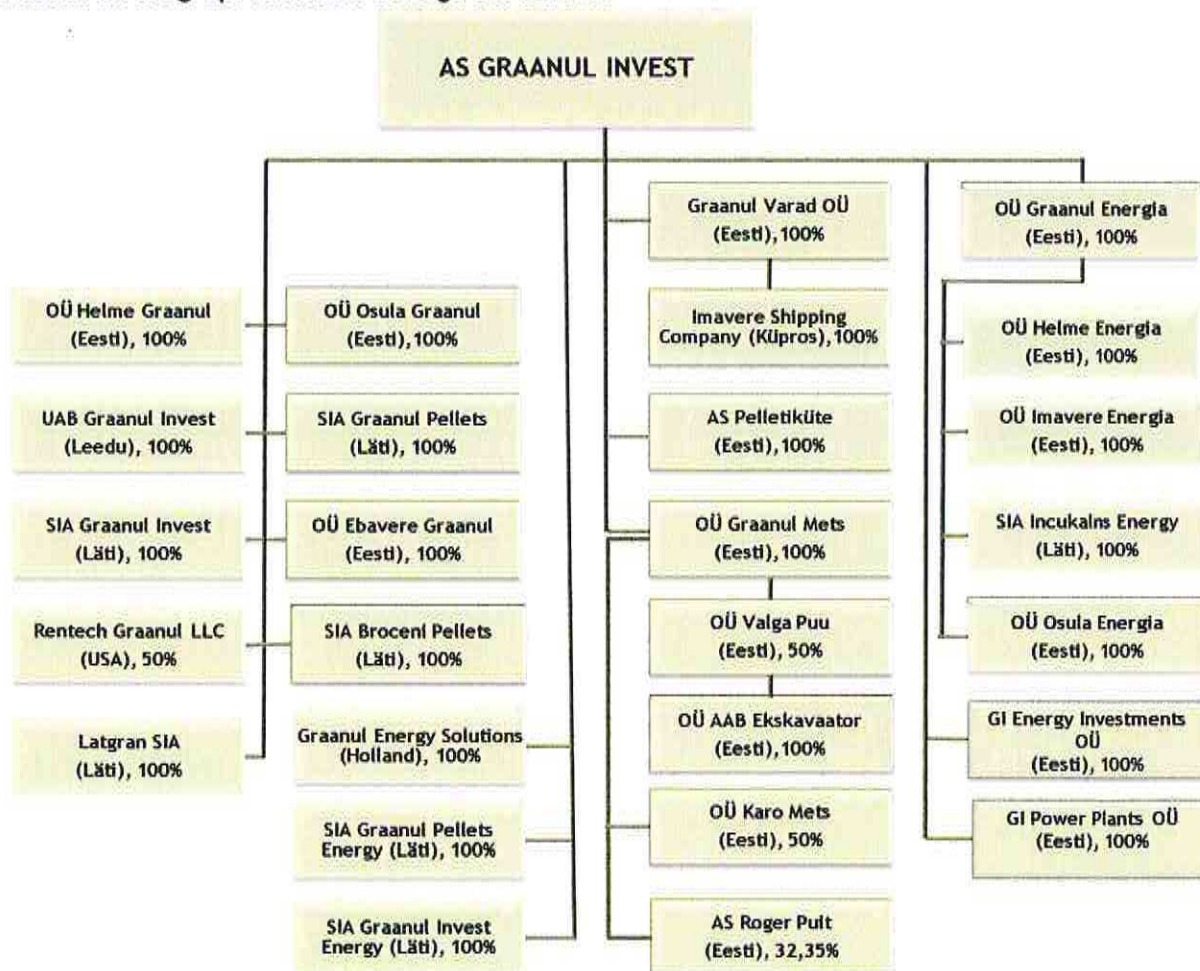
Metsandus on meie põhitegevus kui kogu tooraine allikas - seetõttu on kõige tähtsamal kohal FSC® ja PEFC säästva metsamajandamise ning tarneahela sertifikaadid. Neid omavad täna kõik meie graanulitehased kui ka sidusettevõtetest metsaettevõtted. Täiendavad nõudmised metsa langetamisele ja uuendamisele ning puitmaterjali päritolule, legaalsusele ja liikidele välistavad sobimatu tooraine meie tarneahelast.

Jäätkeusuutliku varumise, logistika ja tootmisahela efektiivsuse tagamiseks on meil 2017. aastal tehtud SBP (Sustainable Biomass Partnership) ja GGL (Green Gold Label) sertifikaadid. Läbi nende on võimalik täpselt välja selgitada ja ka reguleerida kogu toodanguga seonduvaid kütusekulusid ning tekkivaid kasvuhoonegaase. SBP on saanud biomassi turu kõige olulisemaks sertifikaadiks ja meil on hea meel tõdeda, et üle 94% meie toodangust vastab selle kõikidele nõuetele (SBP-Compliant Biomass).

Puidugraanulite kvaliteedi nõuded on sätestatud standarditega ENplus® ja DINplus. Peamiselt preemiumgraanulitele mõeldud kvaliteedinõuded on meil tänaseks saavutatud ka tööstusgraanulitega.

Kogu tegevuse paremaks ja süsteemsemaks juhtimiseks haldame me ISO standarditele vastavat integreeritud juhtimissüsteemi, mis hõlmab kvaliteeti, keskkonda, energiat kui ka tööohutust. Uuendusena on sisse viidud energiajuhtimissüsteem, mis on juba edukalt rakendunud meie Läti tehastes ja 2018 jooksul jõustub ka Eesti tehastes.

Graanul Invest grupi struktuur seisuga 31.12.2017

Personal

Keskmine töötajate arv 2017. aastal oli 418 (500 töötajat 2016.aastal). Eestis töötavate inimeste keskmine arv oli 169 (170 töötajat 2016. aastal) ja välismaal 249 (330 töötajat 2016. aastal.). Aruandlusperioodi lõpus töötas Grupis 384 töötajat.

Makstud töötasu koos puhkusereservi ja maksudega oli arvestusperioodil 14,3 miljonit eurot (16,8 miljonit eurot 2016. aastal). Juhatus ja nõukogu liikmetele makstud tasu koos maksudega oli 1,4 miljonit eurot (0,7 miljonit eurot 2016 aastal).

Riskide juhtimine

Graanul Investi Grupi juhtkond teostab pidevat järelvalvet, hindab ja püüab näha ette võimalikke riske, mis avaldavad mõju ettevõtte tegevusele. Käesoleval ajal on valuutariskid kaetud peamiselt sellega, et peamised sissetulevad ja väljaminevad rahavood on samas valuutas (euros), kliendiriskid on kaetud sellega, et olulisemad kliendid on tuntud ja nende maksekäitumist jälgitakse pidevalt. Tegevusriskide maandamiseks on ettevõtte välja töötanud sisekontrolli süsteemid, kindlustanud kõik oma varad ja ka tegevuse võimaliku katkemise.

Juhatus on otsustanud maandada intressiriski võimaliku baasintresside tõusu vastu kahe intressiswapi tehinguga fikseerides kokku 75 miljoni euro suurusele summale intressimäära järgmiseks viieks aastaks.

Peamised arvnäitajad

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Müügitulu	277 970	285 534
Muutus eelmise aastaga võrreldes	- 2,6%	17,5%
EBIDTA (tulemus enne makse, finantskulusid ja amortisatsiooni)	60 606	67 822
Muutus eelmise aastaga võrreldes	- 10,7%	16,2%
EBIDTA rentaablus*	21,8%	23,8%
Puhaskasum	17 665	33 589
Muutus eelmise aastaga võrreldes	- 47,4%	19,8%
Puhaskasumi rentaablus **	6,4%	11,8%
Omakapitali tootlus (ROE)***	5,7%	11,3%
Varade tootlus (ROA)****	3,0%	3,0%
Laenukordaja *****	3,34	3,64
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,03	0,91
Maksevõime kordaja*****	0,93	0,56
Omakapital varadest	58,4%	49,2%

* EBIDTA / müügitulu

** Puhaskasum / müügitulu

*** Puhaskasum / keskmine omakapital

**** Puhaskasum / keskmine koguvara

***** Laenud / EBIDTA

***** (käibevara-varud) / lühiajalised kohustused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	31.12.2017	31.12.2016
Varad			
Materiaalne põhivara	5	389 589	422 304
Pikaajalised nõuded	6	7 322	5 664
Investeering sidus- ja ühisettevõtetesse	6	14 888	13 812
Immateriaalne põhivara	7	58 788	85 242
Edasilükkunud tulumaksuvara		156	1 095
Põhivara kokku		470 744	528 117
Varud	8	6 562	39 410
Ettemakstud maksud	9	5 781	3 885
Lühiajalised nõuded ja ettemaksed	10	29 444	35 549
Raha		25 505	23 483
Käibevara kokku		67 291	102 327
Varad kokku		538 034	630 444
Omakapital			
Osakapital	11	3	3
Ülekurs		3	3
Reservid	11	83 326	88 474
Jaotamata kasum	11	77 274	70 400
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		160 595	158 880
Vähemusosalus		153 493	151 350
Omakapital kokku		314 088	310 230
Kohustused			
Pikaajalised laenukohustused	12	151 533	182 505
Sihtfinantseerimise pikaajaline osa	13	6 365	7 002
Eraldised	14	0	5 942
Töösuhtejärgsed ja muud hüvitised	15	9	6 998
Edasilükkunud tulumaksukohustus		0	4 263
Tuletisinstrumentid	21	835	581
Pikaajalised kohustused kokku		158 742	207 291
Lühiajalised laenukohustused	12	51 050	64 143
Võlad ja ettemaksed	16	14 154	48 779
Lühiajalised kohustused kokku		65 204	112 922
Kohustused kokku		223 946	320 213
Kohustused ja omakapital kokku		538 034	630 443

Lisad lehekülgedel 12 kuni 44 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2017	2016
Müügitulu	17	277 970	285 534
Muud äritulud	18	2 653	4 502
Tulud kokku		280 623	290 036
Valmistoodangu varude jääkide muutus	8	-19 486	492
Kaubad, materjal ja teenused		-179 084	-199 880
Tööjõukulud	19	-14 317	-16 827
Mitmesugused tegevuskulud		-5 673	-5 752
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5,7	-32 095	-27 477
Muud ärikulud		-1 458	-247
Ärikasum		28 511	40 345
Finantstulud ühis- ja sidusettevõtetelt	6	1 116	978
Muud finantstulud	20	455	505
Finantskulud	20	-14 836	-5 368
Finantstulud ja -kulud		-13 265	-3 885
Kasum enne tulumaksustamist		15 246	36 460
Tulumaks		2 419	-2 871
Aruandeaasta puhaskasum		17 665	33 589
Emaettevõtte omanikele kuuluv kasum		8 939	17 093
Vähemusosalus		8 726	16 497
Muu koondkasum, mis klassifitseeritakse järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse			
Valuutakursi muutuste mõju konsolideerimisel		-4	-47
Muu koondkasum, mida ei klassifitseerita järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse			
Töösuhtejärgsete ja muude hüvitiste muutus	15	0	-4 761
Aruandeaasta muu koondkasum		-4	-4 808
Aruandeaasta koondkasum		17 661	28 781
Emaettevõtte omanikele kuuluv koondkasum		8 937	14 644
Vähemusosalus		8 724	14 137

Lisad lehekülgedel 12 kuni 44 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2017	2016
Rahavood äritegevusest			
Kasum enne tulumaksustamist		15 326	36 460
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5,7	32 095	27 477
Kasum/kahjum põhivara müügist	18	0	-8
Finantstulu	20	-1 571	-1 483
Finantskulu	20	14 836	5 368
Muud korrigeerimised		-17	-20
		60 623	67 794
Varude muutus	8	28 483	540
Nõuete muutus		4 200	-12 041
Kohustuste ja ettemaksude muutus		-4 477	-4 841
Kokku rahavood äritegevusest		88 830	51 452
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intress		337	455
Laekunud dividendid		39	130
Laekunud põhivara müügist		5	29
Tütarettevõtte soetus	24	0	-2 983
Vähemusosaluse müük	24	369	0
Tasutud põhivara eest	5	-19 950	-42 094
Tasutud immateriaalse põhivara eest	7	-142	0
Antud laenud	6	-4 385	-4 866
Antud laenude tagasimaksed	6	2 650	6 100
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-21 076	-43 229
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud tulumaks		-2 366	-3 917
Makstud intress		-4 828	-4 795
Makstud finantskulud		-300	-426
Saadud laenud	12	0	37 765
Laenude tagasimaksed	12	-43 800	-22 208
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	12	-265	-286
Saadud sihtfinantseerimine	13	0	390
Dividendide maksmine		-14 173	-1 646
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		- 65 732	4 877
Kokku rahavood		2 022	13 100
Raha jääk perioodi alguses		23 483	10 383
Raha jääk perioodi lõpus		25 505	23 483

Lisad lehekülgedel 12 kuni 44 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Emaettevõtja osanikele kuuluv omakapital

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Osa- kapital	Ülekurss	Reservid	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku	Vähemus- osalus	Kokku
Saldo 31.12.2015	3	3	93 870	50 760	144 637	138 423	283 060
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	17 093	17 093	16 497	33 589
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	-2 448	-2 448	-2 360	-4 808
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	14 644	14 644	14 137	28 781
Põhivara ümberhindluse amortisatsioon	0	0	-5 271	5 271	0	0	0
Makstud dividendid	0	0	0	-400	-400	-1 210	-1 610
Saldo 31.12.2016	3	3	88 600	70 274	158 880	151 350	310 230
Aruandeaasta kasum	0	0	0	8 939	8 939	8 726	17 665
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	-2	-2	-2	-4
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	8 937	8 937	8 724	17 661
Põhivara ümberhindluse amortisatsioon	0	0	-5 271	5 271	0	0	0
Vähemusosaluse müük	0	0	0	278	278	91	369
Makstud dividendid	0	0	0	-7 500	-7 500	-6 683	-14 183
Saldo 31.12.2017	3	3	83 330	77 259	160 596	153 493	314 088

Täpsem info omakapitali ja selle muutuste kohta on esitatud lisas 11.

Lisad lehekülgedel 12 kuni 44 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsaruannete lisad

1. Aruandev üksus

OÜ Biofuel (edaspidi "Ettevõtte") asub Eestis. Ettevõtte juriidiline aadress on Humala 2, Tallinn 10617, Eesti. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta. Aruanded koosnevad Ettevõtte ja tema tütarettevõtete andmetest (ettevõtte koos tütarettevõtetega edaspidi "Kontsern"). Kontserni peamiseks tegevusalaks on biomassist küttegaanulite tootmine ja müük.

2. Aruande koostamise alused

Täielikkus

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Finantsaruanded on juhatuse poolt koostatud ja avalikustamiseks heaks kiidetud 04. juunil 2018.

Aastaaruande vaatab läbi nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek. Aktsionäride üldkoosolekul on õigus juhatuse koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist

Arvestusalused

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud lähtuvalt soetusmaksumuse meetodist välja arvatud, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Finantsaruanded on esitatud tuhandetes eurodes.

Hinnangute andmine ja eelduste tegemine

Finantsaruannete koostamine eeldab juhtkonnalt hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestusmeetodite valikut ning varade, kohustuste, tulude ja kulude summasid. Tegelikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.

Hinnangud ja eeldused, millel need põhinevad, vaadatakse regulaarselt üle. Hinnangute muutuste tulemused kajastatakse selles perioodis, millal need on tehtud, ja kõikides järgnevates perioodides, mis on mõjutatud.

Finantsseisundi aruande read, mis on mõjutatud olulisel määral hinnangute andmisega kaasnevast ebakindlusest ja mille puhul arvestusmeetodite valikust sõltuvad oluliselt kajastatud summad, on esitatud järgmistes lisades:

- Lisa 5 - materiaalse põhivara kasulik eluiga
- Lisa 7 - raha genereeriva üksuse kaetava väärtuse määramine
- Lisa 10 - nõuete väärtuse hindamine
- Lisa 12 - rentide klassifitseerimine
- Lisa 15 - töösuhtejärgsed ja muud hüvitised töötajatele

Täpsem info hinnangute andmise kohta on toodud lisas 4.

3. Olulisemad arvestuspõhimõtted

Kontserni kuuluvad ettevõtted rakendavad järjepidevalt alljärgnevaid arvestuspõhimõtteid.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte määrab tütarettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat, saades seeläbi tütarettevõtte tegevusest kasu. Kontrolli ulatust hinnates võetakse arvesse kogu määramishetkel rakendatavat hääleõigust. Konsolideeritud aruanded sisaldavad tütarettevõtete finantsaruandeid alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi.

Konsolideerimisel elimineeritavad tehingud

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid ning kahjumid.

Sidus- ja ühisettevõtted

Sidusettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Kontsernil on oluline mõju. Oluline mõju tähendab, et Kontsernil on õigus osaleda finants- ja äripoliitiliste otsuste tegemisel, kuid puudub kontroll või ühine kontroll nende otsuste üle. Ühisettevõtteks loetakse ettevõtet, mille majandustegevuse üle omavad kaks või enam osapoolt (sh. emaettevõtte) lepingupõhisest kokkuleppes tulenevat ühist kontrolli. Olulist mõju või ühist kontrolli hinnatakse sarnaselt tütarettevõtete kontrolli hindamisele.

Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis ja omandamisel tekkinud firmaväärtuse allahindlustega või negatiivse firmaväärtuse tuluna kajastamisega, miinus investeeringu väärtuse languse allahindlused. Kontsernile kuuluv osa sidus- või ühisettevõtte majandustulemusest kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud ühis- ja sidusettevõtetelt". Kui sidus- või ühisettevõttel on olnud tehinguid, mille mõju kajastatakse otse omakapitalis, siis kajastab kontsern oma osa nendest tehingutest samuti otse omakapitalis. Sidus- ja ühisettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Sidus- ja ühisettevõtete ja kontserni ettevõtete omavahelistelt tehingutelt tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele sidusettevõttes. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Investeering sidus- ja ühisettevõttesse sisaldab omandamisel tekkinud firmaväärtust, millest on maha arvestatud kogunenud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Äriühendused

Äriühendusi kajastatakse ostumeetodil. Ettevõtte soetamisega seotud kulud kajastatakse tegevuskuludena kasumiaruandes. Kui Kontsern omandab ettevõtte, hindab ta omandatud finantsvarade ja -kohustuste klassifitseerimist vastavalt lepingulistele, majanduslikele ja muudele asjakohastele tingimustele omandamise kuupäeva seisuga. Kui äriühendus toimub etapiviisiliselt, hinnatakse eelnev osalus ümber õiglasusse väärtusesse soetamiskuupäeva seisuga ning ümberhindlusest tulenev tulu või kulu kajastatakse kasumiaruandes.

Välisvaluuta

Välisvaluutas toimunud tehingud

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber bilansipäeval kehtinud valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tuluna ja kuluna.

Välismaised majandusüksused

Kõikide välismaiste majandusüksuste varade ja kohustuste kirjete (sealhulgas majandusüksuste soetamisel tekkinud firmaväärtus ning õiglase väärtuse korrigeerimised) konsolideerimisel on kasutatud bilansipäeva kurssi. Majandusüksuste tulude ja kulude ümberhindamisel on kasutatud tehingupäeva kurssi. Ümberhindluse kursside vahe on esitatud omakapitali kirjel "Muud reservid".

Õiglase väärtuse hindamine

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil hinnates neid varasid piisava regulaarsusega õiglasesse väärtusesse. Lisaks on aastaaruande lisades avalikustatud teatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide õiglased väärtused.

Õiglase väärtus on hind, mida saadaks juhul, kui hindamise kuupäeval müüdaks vara või tasutaks kohustus tavapärase äritehingu käigus sõltumatute turuosaliste vahel. Vara või kohustuse õiglast väärtust hinnatakse eeldusel, et turuosalised lähtuvad vara või kohustuse hinna määramisel oma majanduslikest huvidest.

Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustused, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse, või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt õiglase väärtuse hierarhiale, mis on kirjeldatud allpool ning põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse määramisele tervikuna:

- Tase 1 – noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustustele;
- Tase 2 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;
- Tase 3 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid ei ole otseselt või kaudselt jälgitavad.

Kontsern hindab iga aruandlusperioodi lõpul, kas varad ja kohustused, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (baseerudes madalaimal sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

Finantsinstrumendid

Finantsvarad ja -kohustused, mis ei ole tuletisinstrumendid

Finantsvara ja -kohustused moodustavad investeeringud väärtpaberitesse, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, raha ja selle ekvivalendid, antud ja võetud laenud, võlad tarnijatele ja muud võlakohustused.

Finantsinstrumendid võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, millele lisatakse kõigi finantsinstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, nende soetamisega otseselt seotud tehingukulud. Arvelevõtmise järgselt kajastatakse finantsinstrumente, mis ei ole tuletisinstrumendid, alljärgnevalt.

Rahaks ja raha ekvivalentideks loetakse sularaha, nõudmiseni hoiuseid (v.a. arvelduslaenud) ja kuni kolmekuulise tähtajaga hoiuseid. Konsolideeritud rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, antud ja võetud laenud, võlad tarnijatele ja muud kohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit, arvates maha võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Uute aktsiate või optsioonide emiteerimisega otseselt kaasnevad kulud kajastatakse otse omakapitalis.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid kajastatakse esmalt nende õiglasest väärtusest lepingu sõlmimise kuupäeval ja hiljem hinnatakse ümber vastavalt tuletisinstrumenti õiglase väärtuse muutusele. Iga tulu või kulu, mis saadakse õiglasest väärtusest kajastatavalt tuletisinstrumentilt, kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Materiaalne põhivara

Arvele võtmine ja edasine kajastamine

Maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara kajastatakse ümberhindluse meetodil: nimetatud põhivara kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on vara õiglane väärtus ümberhindamise kuupäeval miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Hindamised viiakse läbi regulaarselt. Varasem akumulieeritud kulum elimineeritakse ümberhindluse kuupäeval ning varaobjekti senine soetusmaksumus asendatakse tema õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval.

Põhivara bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumulieeritakse omakapitali kirjel „Ümberhindluse reserv“. Selliste varaobjektide, mida on varem alla hinnatud läbi kasumiaruande, väärtuse suurenemine kajastatakse läbi kasumiaruande. Varaobjekti väärtuse langus kajastatakse läbi muu koondkasumiaruande sama objekti akumulieerunud ümberhindluse reservi ulatuses. Ülejäänud summa kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Igal aastal kantakse varaobjektide esialgsete soetusmaksumuste ja ümberhinnatud väärtuste vahest tulenev kulum erinevus „Ümberhindluse reservist“ reale „Jaotamata kasum“.

Muud materiaalsed põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses ehk soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Oma tarbeks valmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb materjalikulust, otsestest tööjõukuludest, muudest vara kasutusele võtuks vajalikest kulutustest, vara tulevase demonteerimisega seotud hinnangulistest kulutustest ja laenukasutuse kuludest. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumentiga, kapitaliseeritakse sellega seotud laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on kasutusvalmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkinud kasumi või kahjumi moodustab müügitulu ja jääkväärtuse vahe ning see kajastatakse kasumiaruandes netosummana muude äritulude või -kulude real.

Hilisemad väljaminekud

Varaobjekti osade asendamisega seotud väljaminekud lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud põhivaraga seotud väljaminekud kajastatakse kulude tegemise perioodi kuludes.

Amortisatsioon

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kantakse soetusmaksumust, sh ümberhinnatud varade soetusmaksumust, lineaarselt kuluks. Kapitalirendi tingimustel soetatud vara amortiseerub kas rendiperioodi või vara kasuliku eluea jooksul, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Maad ja lõpetamata ehitust ei amortiseerita.

Eeldatavad eluead aruandeperioodil on järgmised:

• hooned ja rajatised	7-20 aastat
• masinad ja seadmed	4-20 aastat
• elektrijaamade seadmed	7-20 aastat
• soojatootmise seadmed ja rajatised	10-30 aastat
• muu inventar, tööriistad ja sisseseade	3-5 aastat

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodeid, -norme ja lõppväärtusi vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul.

Immateriaalne põhivara

Firmaväärtus

Firmaväärtus (negatiivne firmaväärtus) tekib tütarettevõtete, sidusettevõtete ja ühisettevõtete soetamisel. Firmaväärtus on Kontserni poolt äriühenduse käigus soetatud osaluse soetusmaksumuse ja soetatud identifitseeritavate varade ning kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglase väärtuse vahe. Kui see vahe on negatiivne (negatiivne firmaväärtus), kajastatakse see kohe kasumiaruandes.

Hilisem kajastamine

Firmaväärtus kajastatakse soetusmaksumuses, mida vähendatakse väärtuse languse võrra. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeeringute osas kajastatakse firmaväärtus investeeringu bilansilise väärtuse osana.

Muu immateriaalne põhivara

Muu Kontserni poolt soetatud piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja vara väärtuse vähenemise kahjum.

Hilisemad väljaminekud

Edasised väljaminekud lisatakse varade raamatupidamislikule väärtusele siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud väljaminekud, sealhulgas sisemiselt tekkinud firmaväärtuse ja kaubamärkidega seotud kulud, kajastatakse kulude tegemise perioodi kuludena.

Amortisatsioon

Amortisatsioonikulud esitatakse kasumiaruandes lineaarsel meetodil, lähtudes vara (v.a. firmaväärtus, mida ei amortiseerita) eeldatavast kasulikust elueast alates kasutusele võtmise päevast. Eeldatavad eluead aruandeperioodil on järgmised:

• litsentsid ja muud immateriaalsed varad	3-20 aastat

Renditud vara

Kapitalirendiks loetakse renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle Kontsernile. Vara, mis on soetatud kapitalirendi tingimustel, kajastatakse finantsseisundi aruandes õiglasel väärtusel või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtusel, kui see on väiksem. Soetamise järel kajastatakse varaobjekti vastavalt sellele varale rakenduvatele arvestuspõhimõtetele.

Kõiki ülejäänud renditehinguid käsitletakse kasutusrendina ja kasutusrendi tingimustel soetatud vara finantsseisundi aruandes ei kajastata.

Varud

Varud kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varude soetusmaksumus koosneb ostukuludest ja muudest kuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude tootmiskulud sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulusi kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest lähtudes normaalsest tootmismahust.

Neto realiseerimisväärtus on toote hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmisolekusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Varade väärtuse vähenemine

Finantsvarad

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata finantsvarade väärtuse langusele. Sellisteks märkideks on sündmus või sündmused, mis on avaldanud negatiivset mõju vara tulevastele prognoositud rahavoogudele.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languseks on vara bilansilise väärtuse ja algse sisemise intressimääraga diskonteeritud tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahe.

Individaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust tuleb hinnata iga objekti jaoks eraldi. Ülejäänud finantsvarade osas võib väärtuse langust hinnata kogumina koos teiste sarnase krediidiriskiga instrumentidega.

Finantsvara bilansilist väärtuse vähendamist kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi allahindluse reservi kontol ning allahindluse kulu kajastatakse kasumiaruandes. Allahindlused tühistatakse ainult juhul, kui kaetava väärtuse suurenemine on objektiivselt seostatav sündmusega, mis toimus pärast väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi kajastamist. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade allahindluste tühistamised kajastatakse kasumiaruandes.

Muud varad

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Firmaväärtuse ning määramata elueaga või kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetava väärtuse test viiakse läbi igal bilansipäeval.

Kui vara või raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem bilansilisest väärtusest, kajastatakse allahindlus. Iseseisvaks raha genereerivaks üksuseks on väikseim eristatav varade rühm, mis genereerib rahavoogusid ja on sõltumatu teistest varadest või vararühmadest. Allahindlus kajastatakse kasumiaruandes. Esmajärjekorras hinnatakse alla raha genereeriva üksuse juurde kuuluv firmaväärtus, edasi hinnatakse proportsionaalselt alla kõiki üksusesse kuuluvaid varasid.

Vara või raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on kõrgeim kas vara õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud müügikulud, või vara kasutusväärtusest. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka varaga seonduvaid riske.

Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Teiste varade kaetavat väärtust suurendatakse juhul, kui on viiteid, et vara väärtus on tõusnud ja kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud hinnangud muutuvad. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Töösuhtejärgsed ja muud hüvitised töötajatele

Kontsern omab kindlaksmääratud hüvitistega pensioniplaani, tehes makseid eraldi administreeritavasse fondi. Kontsern kasutab ühiku kohustuste projektsiooni meetodit (projected unit credit method). Seotud aktuaarsed kasumid (kahjumid) kajastatakse muus koondkasumis perioodil, mil need aset leidsid. Sellised aktuaarsed kasumid (kahjumid) kajastatakse otse jaotamata kasumis ega reklassifitseerita hiljem tulu/kuluna kasumiaruandes.

Kontsern kajastab kindlaksmääratud hüvitiste netokohustist (netovara) finantsseisundi aruandes. Kindlaksmääratud hüvitiste netokohustis sisaldab aktuaarsel meetodil kindlaksmääratud hüvitise nüüdisväärtust, millest on maha arvatud kajastamata möödunud tööalase teenistuse kulutused ja plaani varade õiglase väärtus. Plaanivarad on varad, mida hoitakse pikaajalistes töötajahüvitiste fondides või tingimustele vastavad kindlustuslepingud. Plaanivarad ei ole kättesaadavad Kontserni võlausaldajatele ning neid ei saa otse kontsernile välja maksta. Õiglase väärtus põhineb turuhindadel ja börsiväärtpaberite puhul avalikustatud tehinguhindadel.

Kontsern on oma Belgia tütarettevõtte töötajatele garanteerinud staažitasud ehk juubelipreemiad. Selliste hüvitistega seotud aktuaarsed kasumid (kahjumid) kajastatakse kasumiaruandes.

Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav. Eraldise hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka kohustusega seonduvaid riske.

Tulu kajastamine

Tulu kaupade müügist

Tulu kajastatakse kaupade müügist saadud või saada oleva tasu õiglasest väärtuses, tulu kajastamisel arvatakse maha tagastused, hinnavähendused ja allahindlused. Müügitulu kajastatakse siis, kui kauba omandiõigusega seotud olulised riskid ja hüved on üle läinud ostjale ning juhul, kui tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline, tehinguga seotud kulud ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Riskide ja hüvede ülemineku hetk sõltub müügilepingus määratud tarneklauslitest ja muudest tingimustest. Graanulite müügi puhul lähevad riskid ja hüved tavaliselt müüjalt ostjale üle siis, kui kaup on sadamas laevale lastitud, vastavalt tarningimustele FOB ja CIF.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Sisemine intressimäär on selline intressimäär, millega finantsvarast või -kohustusest tulenevaid rahavoogusid diskonteerides on tulemuseks antud finantsvara või -kohustuse hetke bilansiline maksumus. Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruande real 'Finantstulud'.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui kontsernil on tekkinud seaduslik õigus sidusettevõtelt dividendide saamiseks ehk siis kui omanikud on dividendid välja kuulutanud ja tulu laekumine on tõenäoline.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseeringut kajastatakse algselt tulevaste perioodide tuluna, kui on olemas piisav kindlus, et Kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseering laekub. Tegevuskulude sihtfinantseeringut kajastatakse kasumiaruandes nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseering on mõeldud. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Rendimaksed

Laekuvaid ja tasutavaid kasutusrendimakseid periodiseeritakse rendiperioodil tuluna või kuluna lineaarselt.

Minimaalsed kapitalirendi liisingmaksed jagatakse finantskuluks ja rendikohustuse põhiosa vähendamiseks. Finantskulu kajastatakse igas perioodis üle kogu rendiperioodi, et tekiks pidev perioodiline intressimäär rendikohustuse põhiosa jääkväärtusele.

Finantstulud ja -kulud

Finantstulu koosneb investeeringutelt teenitud intressitulust, dividenditulust ja valuutakursi kasumist. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Dividenditulu võetakse arvele nõudeõiguse tekkimise hetkel, kui tulu laekumine on tõenäoline.

Finantskuludeks loetakse laenukasutuse intressikulusid, eraldiste diskonteerimiskulusid, valuutakursi kahjumeid ja finantsvarade väärtuse langusest tulenevaid kahjumeid. Laenukasutuse kulud, mis on seotud varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, kapitaliseeritakse selle vara soetusmaksumuse osana. Kõik muud laenukasutuse kulud kajastatakse kasumiaruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva Eesti tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata mitte ettevõtte kasumit, vaid dividendide määraga 20/80 netodividendidena väljamakstud summast.

Dividendidelt arvestatavat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks dividendidena väljamaksmisel.

Konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad Leedu ja Läti tütaretevõtete jooksvat ja edasilükkunud tulumaksu. Tulumaksumäär on Lätis ja Leedus 15%. Tulumaks kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud juhul, kui see seondub otse omakapitalis kajastatud kirjetega. Sellisel juhul kajastatakse ka tulumaks otse omakapitalis.

Jooksev tulumaks koosneb majandusaasta maksustatavalt kasumilt arvestatud tulumaksust, kasutades bilansipäeval kehtivat või sisuliselt kehtivat maksumäära, ning eelmiste perioodide korrigeeritud maksukohustust.

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse bilansilise kohustuse meetodil, mille kohaselt näidatakse finantsseisundi aruandes ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksumummad. Ajutised erinevused on vahed varade ja kohustuste maksubaasi ning raamatupidamisväärtuse vahel. Alljärgnevaid ajutisi erinevusi ei arvestata: maksustamisel mittemahaarvatav firmaväärtus; varade või kohustuste esmane kajastamine, mis ei mõjuta ei arvestuslikku kasumit ega ka maksustatavat kasumit (v.a. äriühendus); tütar- ja sidusettevõtete ning ühise kontrolli alla olevate ettevõtete

investeeringutest tulenevad erinevused, kui on tõenäoline, et ajutine erinevus ei kao lähemas tulevikus. Ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel arvestatakse vara realiseerimise või kohustuse likvideerimise eeldatavat viisi ning maksusumma kalkuleerimisel kasutatakse maksumäära, mis kehtib või sisuliselt kehtib aruandekuupäeval.

Edasilükkunud maksuvara kajastatakse eeldusel, et ettevõtte teenib tõenäoliselt tulevikus maksustatavat kasumit, mille vastu on maksuvara võimalik ära kasutada ning ulatuses, mille määrab ära tulevane tõenäoline maksustatav tulu. Edasilükkunud maksuvara vaadatakse üle igal bilansipäeval ja seda vähendatakse selle tulevikus tõenäoliselt mitterealiseeruva summa ulatuses.

Dividendide väljamaksmisel tekkiv täiendav tulumaksukohustus kajastatakse samas perioodis, mil võetakse arvele dividendi maksmise kohustus.

Uute ja/või muudetud IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2017:

- **IAS 12 muudatused: edasilükkunud tulumaksuvara kajastamine kasutamata maksukahjumitelt**
Muudatuste eesmärgiks on täpsustada, kuidas kajastada edasilükkunud tulumaksuvara realiseerimata maksukahjumitelt, et adresseerida erinevusi IAS 12 rakendamisel. Erinevused kõnealuse standardi rakendamisel on tekkinud eelkõige seoses õiglase väärtuse vähenemisel ilmnevate mahaarvatavate ajutiste erinevustega, vara realiseerimisega üle selle bilansilise jääkmaksumuse, tõenäolise tulevase maksustatava kasumiga ning individuaalse või kollektiivse hindamise kasuks otsustamisega. Kõnealused muudatused ei mõjutanud kontserni.
- **IAS 7 muudatused: avalikustamisalgatus**
Muudatusega soovitakse tagada sellise informatsiooni avalikustamine, mis võimaldaks finantsaruannete kasutajatel hinnata finantseerimistegevusega seotud kohustiste rahalisi ja mitterahalisi muutusi. Muudatustes selgitatakse, et üks viis avalikustamismõõde täitmiseks on tuua finantsseisundi aruandes ära finantseerimistegevusega seotud kohustiste bilansiliste maksumuste muutuste võrdlev tabel, kus on kirjas muutused finantseerimistegevusega seotud rahavoogudes, tütarettevõtete või muude äriüksuste üle kontrolli saavutamise või selle kaotamisega seotud muutused, valuutakursside muutuste mõju, õiglase väärtuse muutused ja muud muutused. Kõnealused muudatused kontserni ei puudutanud.
- IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014-2016“. Muudatus ei avaldanud mõju kontserni finantsaruannetele.
 - **IFRS 12 „Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine“.**
Muudatustega täpsustatakse, et IFRS 12 avalikustamismõõded, v.a tütar-, ühis- ja sidusettevõtete kohta avalikustatav summaarne finantsinformatsioon, rakenduvad ka ettevõtte investeeringutele tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse, mis on klassifitseeritud müügiks hoitavaks varaks või lõpetatud tegevusvaldkonnaks kooskõlas IFRS 5-ga.

Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud standardid

- **IFRS 9 „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine**
Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Standardi IFRS 9 lõppversioon koondab kõiki finantsinstrumentide projekti etappe ning asendab standardi IAS 39 ning kõik eelnevad IFRS 9 versioonid. Standard kehtestab uue finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise raamistiku, finantskohustiste raamatupidamisliku kajastamise nõuded, finantsvarade allahindluse reeglistiku ja

riskimaandamisarvestuse (*hedge accounting*) erireeglid. Juhtkond ei ole veel hinnanud standardi rakendamise mõju.

- **IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“**
Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Standardiga IFRS 15 kehtestatakse 5-astmeline mudel, mida hakatakse rakendama kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist. Standardi nõudmised hakkavad kehtima ka ettevõtte tavapärase tegevuse väljundiks mitteolevate mittefinantsvarade müümisest saadud kasumite ja kahjumite kajastamisele ja mõõtmisele (nt materiaalse või immateriaalse põhivara müügile). Lisaks suurenevad oluliselt avalikustamismõõdet, nt kogutulu jaotuse avalikustamine muutub detailsemaks ning avalikustatakse informatsioon teostamiskohustuste (*performance obligations*) kohta, lepinguvara ja -kohustiste saldode muutused ning peamised juhtkonna hinnangud ja eeldused. Juhtkond ei ole veel hinnanud standardi rakendamise mõju.
- **IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“ selgitused**
Selgitused kehtivad 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Selgituste eesmärgiks on selgitada IASB kavatsusi IFRS 15 väljatöötamisel. Täpsustatud on teostamiskohustuste identifitseerimist, agendina tegutsemise kriteeriumeid ning litsentsitasude kajastamist. Esimese puhul muudeti „eraldi identifitseeritava“ põhimõtte sõnastust; teise puhul on antud juhiseid hindamiseks, kas ettevõtte tegutseb agendi või põhitöövõtjana, ning kuidas rakendada kontrollipõhimõtet. Litsentside kajastamise osas on lisatud juhised intellektuaalomandi ja litsentsitasude kajastamiseks. Selgitustega antakse ka täiendavaid praktilisi nõuandeid ettevõtetele, kes rakendavad IFRS 15 täielikult tagasiulatuvalt või on valinud osaliselt tagasiulatuva rakendamise. Muudatustel ei ole mõju kontserni finantsaruannetele, kuna kontsernil ei ole selliseid lepinguid.
- **IFRS 16 „Rendiarvestus“**
Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Standardiga IFRS 16 kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, st nii kliendile (rentnikule) kui ka teenuseosutajale (rendileandjale). Uue standardi kohaselt peavad kajastama rentnikud suurema osa rentidest oma finantsaruannetes. Kui mõned erandid välja arvata, kajastatakse kõiki rente ühtse mudeli alusel. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks. Juhtkond on hinnanud muudatuse mõju ja on välja arvestatud, et alates 2019. aastast suureneb varade ja kohustuste maht rentide ümberklassifitseerimise tõttu 790 tuhat eurot.
- **IFRS 17 „Kindlustuslepingud“**
Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2021 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Kui varem on rakendatud nii IFRS 15 kui ka IFRS 9, on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine. Standardiga IFRS 17 kehtestatakse väljastatud kindlustuslepingute kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted. Standardi kohaselt tuleks kajastata sarnaste põhimõtete alusel ka edasikindlustuslepinguid ning väljastatud valikulise kasumiosalusega investeerimislepinguid. Eesmärk on tagada, et ettevõtteid esitaks nõutud andmeid viisil, mis annaks kõnealustest lepingutest usaldusväärse ülevaate. See informatsioon võimaldab finantsaruannete kasutajatel hinnata IFRS 17 rakendusalasid kuuluvate lepingute mõju ettevõtte finantsseisundile, majandustulemustele ja rahavoogudele. EL ei ole kõnealust standardit veel heaks kiitnud. Muudatus ei avalda mõju kontserni finantsaruannetele, kuna kontsernil ei ole selliseid lepinguid.

- **IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused:** varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel

Muudatustes käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mitte kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osalisel ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole hinnanud selle muudatuse mõju.

IFRS 2 „Aktsiapõhine makse“ muudatused: klassifitseerimine ja mõõtmine

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhised optsiooni üleandmise tingimuste mõjude arvestamiseks rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksete hindamisel ja kajastamisel raamatupidamises, kinnipeetava tulumaksukohustise kajastamiseks tasaarveldatavate aktsiapõhiste maksete puhul ja selliste aktsiapõhiste maksete tingimuste muudatuste kajastamiseks, mille tulemusena muutub aktsiapõhise makse klassifikatsioon rahas arveldatavast omakapitaliinstrumentides arveldatavaks. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatus ei avalda mõju kontserni finantsaruannetele kuna kontsernil ei ole aktsiapõhiseid makseid.

- **IFRS 4 muudatused: standardi IFRS 9 "Finantsinstrumendid" kohaldamine koos standardiga IFRS 4 "Kindlustuslepingud"**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Muudatustega adresseeritakse muresid, mis on tekkinud seoses IFRS 9 rakendamisega varem, kui saab võimalikuks kohaldada kindlustuslepingute kajastamise standardit, mida IASB IFRS 4 asendamiseks välja töötab. Muudatustega antakse ettevõtetele, kes väljastavad kindlustuslepinguid, kaks võimalust: ajutine võimalus mitte rakendada standardit IFRS 9 (*deferral approach*) või rakendada IFRS 9 täies ulatuses võimalusega kajastada sellest tekkinud volatiilsus mitte kasumiaruandes, vaid muus koondkasumis (*overlay approach*). Muudatus ei avalda mõju, kuna kontsern ei väljasta kindlustuslepinguid.

- **IAS 40 muudatused: reklassifitseerimised kinnisvarainvesteeringuks**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täpsustatakse, millal peaks ettevõtte klassifitseerima põhivara, sh lõpetamata põhivara, kinnisvarainvesteeringuks või vastupidi. Kasutusviis muutub, kui vara vastab või enam ei vasta kinnisvarainvesteeringu mõistele ja kasutusviisi muutuse kohta on olemas selge tõendus. Ainuüksi juhtkonna kavatsus kasutusviisi muuta ei ole piisav vara ümberklassifitseerimiseks. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole hinnanud selle muutuse mõju.

- **IFRS 9 muudatus: negatiivse hüvitisega ettemaksed**

Muudatus kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatusega lubatakse kajastada finantsvara, mille lepingutingimused lubavad või nõuavad, et lepingupool maksaks või saaks lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral mõistlikus suuruses hüvitist (st vara omaniku seisukohalt vaadatuna tekiks

nii „negatiivne hüvitis“), korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muu koondkasumi kaudu. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole hinnanud selle muutuse mõju.

- **IAS 28 muudatused: pikaajalised osalused sidus- ja ühisettevõtetes**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega käsitletakse seda, kas pikaajalisi osalusi sidus- ja ühisettevõtetes, mis moodustavad sisuliselt osa netoinvesteeringust kõnealustesse sidus- või ühisettevõtetesse, tuleks mõõta (ja nende väärtuse langust kajastada) vastavalt standardile IFRS 9 või IAS 28 või tuleks neid rakendada kombineeritult. Muudatustega täpsustatakse, et kapitaliosaluse meetodil mittekajastatavate pikaajaliste osaluste kajatamisel kohaldatakse esmalt standardit IFRS 9 ning alles seejärel standardit IAS 28. Standardi IFRS 9 rakendamisel ei arvesta ettevõtte seega pikaajaliste osaluste bilansilise väärtuse korrigeerimisega, mis standardi IAS 28 rakendamisel tekib. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud selle muudatuse mõju.
- **IAS 19 muudatus: plaani muutmine, kärpimine või arveldamine**
Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega pannakse majandusüksustele kohustus uuendada aktuaarseid eeldusi, et teha pärast plaani muutmist, kärpimist või arveldamist kindlaks jooksva tööalase teenistuse kulutus ning netointress ülejäänud aruandeperioodiks. Samuti täpsustatakse muudatustega seda, kuidas mõjutab plaani muutmine, kärpimine või arveldamine vara ülemmäära rakendamist. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud selle muudatuse mõju.
- **IFRIC-i TÕLGENDUS 22: välisvaluutatehingud ja ettemaksed**
Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Tõlgendus selgitab välisvaluutas tehtud ettemaksete raamatupidamislikku kajastamist ja katab sellised tehingud, mille puhul ettevõtte kajastab tasutud või saadud ettemaksu tulemusena mittefinantsvara või -kohustise enne soetatud vara, kulu või tulu kajastamist. Muudatuse kohaselt on tehingu kuupäevaks, mille alusel määrata kasutatav valuutakurss, sellise ettemaksuvara või ettemakstud tulu kajastamise kuupäev. Kui ettemakseid tehakse mitmes osas, tuleb ettevõttel määrata tehingu kuupäev iga sellise saadud või tasutud ettemakse kohta eraldi. EL ei ole kõnealust tõlgendust veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud selle muutuse mõju.
- IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014-2016“. Muudatusi kohaldatakse standardite IFRS 1 ja IAS 28 osas 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. IAS 28 puhul on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine.
- - **IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“.** See täiendus kaotab IFRS-i esmakordsele kasutajale lühiajaliselt lubatud erandid finantsinstrumentide, töötajatele makstavate hüvitiste ja investeerimisettevõtetega seotud avalikustamisnõuete osas.
 - **IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“.** Muudatustega selgitatakse, et riskikapitaliettevõtetel ja muudel kvalifitseeruvatel ettevõtetel on võimalus esialgsel arvele võtmisel otsustada kajastada investeeringut õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande ning seda on võimalik otsustada iga investeeringu puhul eraldi ehk rakendada investeeringupõhiselt.

- **IFRIC-i TÖLGENDUS 23: ebakindlus tulumaksu kajastamisel**
Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Tõlgenduses käsitletakse tulumaksu kajastamist juhtudel, kus maksustamisviisile omane määramatus mõjutab standardi IAS 12 rakendamist. Tõlgenduses antakse suuniseid ebamääraste maksustamisviiside eraldi ja koos kajastamise, maksuhalduri kontrolli, ebakindluse kajastamiseks sobiva meetodi valimise ning asjaolude muutumise kajastamise kohta. EL ei ole kõnealust tõlgendust veel heaks kiitnud. See muudatus ei avalda mõju kontserni finantsaruannetele.
- IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2015-2017“. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Kõnealuseid muudatusi pole EL veel heaks kiitnud.
- - **IFRS 3 „Äriühendused“ ja IFRS 11 „Ühised ettevõtmised“**. Standardi IFRS 3 muudatustega täpsustatakse, et kui ettevõtte saavutab ühistegevuseks liigituva äritegevuse üle kontrolli, tuleb tema varasem osalus kõnealuses äritegevuses ümberhinnata. Standardi IFRS 11 muudatustega täpsustatakse, et kui ettevõtte saavutab ühistegevuseks liigituva äritegevuse läbi ühise kontrolli, tema varasemat osalust kõnealuses äritegevuses ümber ei hinnata.
 - **IAS 12 „Tulumaks“**. Muudatustega täpsustatakse, et omakapitali alla liigitatud finantsinstrumentide maksetega seotud tulumaskohustist tuleb kajastada vastavalt sellele, kus kajastati möödunud perioodidel jaotamisele kuuluva kasumi tekitanud tehinguid või sündmusi.
 - **IAS 23 „Laenukasutuse kulutused“**. Muudatused puudutavad standardi paragrahvi 14 ning nendega täpsustatakse, et kui tingimustele vastav varaobjekt on viidud otstarbekohasesse kasutus- või müügi valmidusse, kuid sellega seotud laen ei ole täies ulatuses tagasi makstud, tuleb kanda kõnealune laenusumma ettevõtte üldiste laenukohustuste koosseisu.

Kontsern plaanib rakendada ülaltoodud standardid ja tõlgendused nende jõustumise päeval, eeldusel, et need on EL-i poolt heakskiidetud.

4. Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused

Mitmed Kontserni arvestuspõhimõtted ja avalikustamisnõuded eeldavad õiglase väärtuse määramist nii finantsvarade ja -kohustuste kui ka muude varade ja kohustuste osas. Õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud allpool toodud meetodeid. Vajadusel on täiendav info õiglase väärtuse määramisel kasutatud eelduste kohta toodud vastavat vara või kohustust käsitlevas lisas.

Materiaalne põhivara

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil. Selleks hindab Kontserni juhtkond regulaarselt, kas ümberhinnatud põhivarade õiglase väärtus erineb oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Ümberhinnatud põhivarade õiglase väärtuse määramisel tugineb juhtkond eksperthinnangutele, mis saadakse kas kontsernisiseselt vara kasutusväärtust testides või kontserniväliste hindajate abi kasutades iga 3 - 5 aasta jooksul (lisa 5).

Juhtkond on andnud hinnangu materiaalse põhivara kasulikule elueale võttes aluseks äritegevuse mahu, vastava ala kogemused ja tulevikuväljavaated. Lisas 3 on avalikustatud juhtkonna seisukoht kontserni materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta.

Kinnisvara turuväärtuseks on eeldatav summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja mitteseotud poolte vahelises tehingus turutingimustel, kusjuures osapooled tegutsevad teadlikult ja vabatahtlikult. Põhivara objektide turuväärtuse määramisel lähtutakse asendamisega kaasnevatest väljaminekutest, mida on amortiseeritud, või testitakse vara kasutusväärtust. Täiendav info lisas 5.

Immateriaalne põhivara

Kontserni kõige olulisem immateriaalne vara on firmaväärtus. Kontsern kontrollib firmaväärtuse langust vähemalt kord aastas. Selleks hinnatakse nende raha genereerivate üksuste kasutusväärtust, millele firmaväärtus on jagatud. Kasutusväärtuse kindlaksmääramiseks peab juhtkond andma hinnangu raha genereeriva üksuse eeldatavatele tulevastele rahavoogudele ning valima kohase diskontomäära nende rahavoogude nüüdisväärtuse arvutamiseks. Üksikasjalikumalt käsitletakse firmaväärtust lisas 7.

Varud

Äriühenduse käigus saadud varude õiglase väärtuse määramisel võetakse aluseks turutingimustel kehtiv müügihind, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulud ja mõistuspärane kasumimarginaal (lisa 8).

Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

Korrigeeritud soetusmaksumuse kajastatavate nõuete õiglase väärtuse leidmise aluseks on nõuetega seotud eeldatavate rahavoogude nüüdisväärtus, mille leidmisel on diskontomäärana kasutatud bilansipäeval kehtinud turu intressimäära. Täiendav info on esitatud lisades 6 ja 10.

Finantskohustused, mis ei ole tuletisinstrumendid

Avalikustamise eesmärgil kajastatud õiglase väärtus põhineb tulevaste põhiosa- ja intressimaksete rahavoogude nüüdisväärtusel, diskonteerimisel on kasutatud bilansipäeval kehtivat turu intressimäära. Kapitalirenditehingute puhul on turuintressimäära aluseks võetud sarnased renditehingud.

Edasilükkunud tulumaks

Kontsern kajastab edasilükkunud tulumaksuvarana tulumaksusummat, mida on järgmistel perioodidel eeldatavasti võimalik kasutada tekkiva tulumaksukohustuse katteks.

5. Materiaalne põhivara

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata põhivara	Kokku
Soetusmaksumus					
Saldo 31.12.2015	54 390	374 901	886	27 511	457 688
Lisandumine äriühendusest	7 616	4 675	0	63	12 354
Soetamine	3 303	13 939	71	23 427	40 740
Müük ja mahakandmine	-9	-938	-169	0	-1 116
Ümberklassifitseerimine	4 401	22 114	0	-26 515	0
Saldo 31.12.2016	69 701	414 691	788	24 486	509 665
Soetamine	3 757	14 495	260	870	19 382
Müük ja mahakandmine	-7 618	-4 783	-16	-11 716	-24 133
Ümberklassifitseerimine	0	13 403	0	-13 403	0
Saldo 31.12.2017	65 840	437 806	1 032	237	504 914
Akumuleeritud kulum					
Saldo 31.12.2015	9 873	51 074	9	0	60 956
Arvestatud kulum	3 339	23 752	383	0	27 474
Mahakantud põhivara kulum	-4	-926	-138	0	-1 068
Saldo 31.12.2016	13 208	73 900	254	0	87 362
Arvestatud kulum	3 590	24 138	340	0	28 068
Mahakantud põhivara kulum	-2	-95	-8	0	-105
Saldo 31.12.2017	16 796	97 943	586	0	115 325
Jääkväärtus					
31.12.2015	44 517	323 827	877	27 511	396 732
31.12.2016	56 493	340 791	534	24 486	422 303
31.12.2017	49 044	339 863	446	237	389 589

Kapitalirendi tingimustel soetatud masinad ja seadmed

2017. aastal oli kapitalirendiga soetatud varade maksumus 0 eurot (2016. aastal 67 tuhat eurot). 31.12.2017 oli kapitalirendi tingimustel soetatud seadmete raamatupidamislislik jääkväärtus 173 tuhat eurot (31.12.2016 179 tuhat eurot).

Tagatiseks panditud varad

31.12.2017 seisuga olid kõik põhivara objektid panditud pangalaenu tagatiseks (info lisas 12).

Lõpetamata põhivara

Seisuga 31.12.2017 oli soetatud põhivara eest tasumata 4 tuhat eurot, mis tasutakse 2018. aastal. 2017. aastal tasuti 573 tuhat eurot 2016. aasta investeeringute eest.

Kapitaliseeritud laenukulud

Põhivara summa sisaldab kapitaliseeritud intressikulu summas 254 tuhat eurot intressimääraga 3 kuu euribor + 1,6% ja 1 118 tuhat eurot intressimääraga 6 kuu euribor + 2,4%. Kapitaliseeritud intressikulude jääkväärtus oli 960 tuhat eurot.

Põhivara ümberhindlus

Põhivara ümberhindlused on teostatud 31.12.2011 ja 31.12.2014 seisuga. Esimene ümberhindlus hõlmas Imavere, Alytuse ja Incukalnsi pelletitehaseid ning Helme ja Launkalne pelletitehaseid koos nende tehaste juurde ehitatud kombijaamadega. Ümberhindluse eesmärgiks oli tehaste väärtuse õiglane kajastamine, võttes arvesse ka pelletitehaste ja koostootmisjaamade koostoimimise sünergiat. 2014. aasta lõpus teostatud ümberhindlus hõlmas Ebavere ja Osula pelletitehaseid ja Incukalnsi kombijaamasid koos pelletitehasega. 2014. aasta ümberhindluse järgse väärtuse ja esialgse väärtuse vahe oli kokku 115 334 tuhat eurot. Põhivara ümberhindlust teostas rahvusvaheliselt tunnustatud, tehnilisele auditile, inseneriteenustele ja tehnilisele järelevalvele spetsialiseerunud Soome ettevõtte Pöyry OY.

Seisuga 31.12.2017 on Kontserni juhtkond ülevaadanud eelnevate põhivara ümberhindluste peamised eeldused ja teostanud uued arvestused. Põhivara väärtuse langust ega ka olulist väärtuse tõusu ei tuvastatud ja korrektsioone ei olnud vaja teha.

Hindamisel kasutatud peamised eeldused:

Hindamisel arvestati pelletitehase ja koostootmisjaama koostoimimisest tekkivat sünergiat. Pelletitehas on suur elektri- ja soojusenergia tarbija ning seda aastaringselt. Töötundide kõrge arv võimaldab saavutada koostootmisjaama töö maksimaalset efektiivsust.

Pelletitehas tarbib kogu koostootmisjaamas toodetava soojusenergia (ca 120 GWh) ning olulise osa (30-35%) toodetavast elektrienergiast.

Koostootmisjaam töötab 11,5 kuud aastas.

Koostootmisjaama kütuseks on biomass, mida soetatatakse kasutades samasid tarnekanaleid kui pelletite tootmiseks kasutatava toorme hankimisel.

Kõik kasutatud sisendid (nii tulu kui kulupoolel) on tänased tegelikud andmed, mida on tulevaste perioodide osas muudetud vastavalt oodatavale inflatsioonile ja turuolukorra muutustele.

6. Pikaajalised nõuded ja investeeringud sidus- ja ühissettevõtetesse

Kontserni tütarettevõtte Graanul Mets OÜ soetas 2015. aastal osalused Eestis registreeritud metsandusettevõtetes Karo Mets OÜ ja Roger Puit AS.

Karo Mets OÜ-s omandati 2015. aasta veebruaris 50% osadest, mille eest tasuti 1 000 tuhat eurot. Omandatud netovara õiglane väärtus oli 470 tuhat eurot ja tehingust tekkis firmaväärtus 530 tuhat eurot.

Ettevõttes Roger Puit AS omandati 32,35 % aktsiakapitalist (55 aktsiat) 2015. aasta juulis. Osaluse maksumus oli 9 706 tuhat eurot. Omandatud netovara õiglane väärtus oli 4 569 tuhat eurot ja tekkis firmaväärtus 5 137 tuhat eurot.

Kontsernile kuulub ka 2010. aasta detsembris omandatud 50% Eestis registreeritud ühissettevõtte AS Valga Puu aktsiatest. Tehingu maksumus oli 511 tuhat eurot. Omandatud netovara õiglane väärtus oli 108 tuhat eurot ja tehingust tekkis firmaväärtus 403 tuhat eurot. AS Valga Puu tegevusalaks on metsa ülestöötamine, metsamaade hooldus ja puidukaubandus.

Investeeringute väärtuse test on teostatud Kontserni juhtkonna poolt seisuga 31.12.2017. Ettevõtete kaetav väärtus osutus kõrgemaks kui raamatupidamislik jääkväärtus ja vara väärtuse langust ei tuvastatud.

Alates 01.05.2013 on ühissettevõtteks kajastatud USA-s asuv Rentech Graanul LLC (50% osalus), mis kuni 30.04.2013 kandis nime Fulghum Graanul LLC ja oli kontserni tütarettevõtte.

Finantsseisundi aruande pikaajaliste nõuete all on kajastatud laenud ja intressinõuded ühissettevõtete vastu. Aruandeperioodil on ühissetevõttele Valga Puu OÜ ja Karo Mets OÜ antud laenu 4 215 tuhat eurot ja Valga Puu OÜ on tagasi maksnud laenu 2 650 tuhat eurot.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Pikaajalised laenud	7 050	5 485
Intress	272	179
Pikaajalised nõuded kokku	7 322	5 664

Finantsseisundi aruande kirje „investeeringud sidus- ja ühissetevõtetes“ all on kajastatud investeeringud kapitaliosalusemeetodil. Täpsem finantsinfo sidus- ja ühissetevõtete kohta on esitatud järgnevas tabelis:

2017. aasta sidus- ja ühissetevõtete finantsinfo

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valga Puu	Karo Mets	Roger Puit	Kokku
Põhivara	29 748	5 187	25 459	60 394
Käibevara	3 411	2 489	18 853	24 753
Pikaajalised kohustused	-25 348	-4 114	-23 489	-52 951
Lühiajalised kohustused	-3 009	-1 279	-2 296	-6 584
Omakapital	4 802	2 283	18 527	25 612
Kontserni osa omakapitalist	2 184	641	5 993	8 818
Firmaväärtus	403	530	5 137	6 070
Väärtus bilansis kokku	2 587	1 171	11 130	14 888

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valga Puu	Karo Mets	Roger Puit	Kokku
Tulud kokku	24 658	9 906	11 946	46 510
Müügi- ja tootmiskulud	-22 699	-9 555	-9 242	-41 496
Muud tegevuskulud	-391	-160	-137	-688
Finantstulud ja -kulud	-833	-92	-376	-1 301
Kasum /-kahjum enne tulumaksu	735	99	2 191	3 025
Tulumaks	-19	0	0	-19
Aruandeaasta kasum /kahjum	716	99	2 191	3 006
Kontserni osa aruandeaasta kasumist / kahjumist	358	49	709	1 116

2017. aastal maksis Valga Puu OÜ Graanul Mets OÜ-le dividende summas 39 tuhat eurot.

2016. aasta sidus- ja ühissettevõtete finantsinfo

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valga Puu	Karo Mets	Roger Puit	Kokku
Põhivara	24 647	3 848	26 694	55 189
Käibevara	3 355	2 189	10 921	16 465
Pikaajalised kohustused	-21 445	-2 742	-20 706	-44 893
Lühiajalised kohustused	-2 392	-1 112	-574	-4 078
Omakapital	4 165	2 183	16 335	22 683
Kontserni osa omakapitalist	1 865	592	5 285	7 742
Firmaväärtus	403	530	5 137	6 070
Väärtus bilansis kokku	2 268	1 122	10 422	13 812

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valga Puu	Karo Mets	Roger Puit	Kokku
Tulud kokku	22 806	8 367	7 917	39 090
Müügi- ja tootmiskulud	-20 674	-7 882	-6 013	-34 569
Muud tegevuskulud	-346	-260	-335	-941
Finantstulud ja -kulud	-744	-59	-325	-1 128
Kasum / -kahjum enne tulumaksu	1 042	166	1 244	2 452
Tulumaks	-65	0	0	-65
Aruandeaasta kasum /kahjum	977	166	1 244	2 387
Kontserni osa aruandeaasta kasumist / kahjumist	489	83	402	974

7. Immateriaalne põhivara

Tuhandetes eurodes	Firmaväärtus	Litsentsid	Muud immat. varad	Kokku
Soetusmaksumus				
Saldo 31.12.2015	58 494	19	54	58 567
Lisandumine äriühendusest*	26 568	0	0	26 568
Ümberklassifitseerimine	0	0	170	170
Saldo 31.12.2016	85 062	19	224	85 305
Mahakandmine*	-26 568	0	0	-26 568
Soetus	0	0	140	140
Saldo 31.12.2017	58 494	19	364	58 877
Kulum ja väärtuse langus				
Saldo 31.12. 2015	0	17	67	84
Arvestatud kulum	0	1	3	4
Saldo 31.12.2016	0	18	45	63
Arvestatud kulum	0	1	25	26
Saldo 31.12.2017	0	19	70	89
Jääkväärtus				
31.12.2015	58 494	2	12	58 508
31.12.2016	85 062	1	179	85 242
31.12.2017	58 494	0	294	58 788

*2016. aastal soetas Kontsern tütarettevõtte Langerlo nv. Tehingu tulemusena kajastati firmaväärtus summas 26 568 tuhat eurot. 2017. aasta aprillis alustati Langerlo nv pankrotiprotsessi ja kontroll Langerlo nv varade ja kohustuste üle läks pankrotihaldurile. Täpsem info on esitatud lisas 24.

Väärtuse languse test raha genereerivale üksusele

Alates äriühenduste toimumisest kuni 2014. aasta lõpuni oli firmaväärtus jagatud kolmele eraldi rahagenereerivale üksusele: graanulitehased Imaveres, Launkalnes ja Alytuses. Et Kontserni tegevus on aja jooksul üha enam integreerunud ja ettevõtete juhtimine tsentraliseeritud, st juhtimisotsuseid tehakse kogu Kontserni kui terviku tulemuste alusel, ning erinevad tehased saavad kõik vähemal või rohkemal määral firmaväärtusest kasu, leidis juhtkond 2015. aastal, et objektiivsem on firmaväärtuse jagamine kogu Kontserni tegevusele. Kasutusväärtust testiti juhtkonna poolt 2017. aasta detsembris. Testi tulemusena vara väärtuse langust ei tuvastatud.

Kasutusväärtus määrati raha genereeriva üksuse rahavoogude diskonteerimise teel tuginedes järgneva viie aasta äriplaanile ja eelarvetele. Tuleviku rahavoogude arvestus põhines järgmistel eeldustel:

- keskmine müügihinna tõus 2% aastas perioodil 2018 - 2025
- tooraine hinnatõus 2% aastas
- keskmine intressikulu laenudelt on 2-3% aastas
- muud tegevuskulud tõusevad 2% aastas
- tehaste kasulik eluiga on 20 aastat
- tootmismahud on järgnevatel aastatel 2,0 - 2,1 miljonit tonni aastas
- tulumaksujärgne diskontomäär 9,94%

Peamiste eelduste aluseks on eelnevate aastate kogemused, informatsioon rahvusvahelisel kütuseturul toimuva kohta ja turu olukorra analüüsi tulemused.

Sensitiivsusanalüüs

Eeldusel, et muud asjaolud jäävad samaks nagu ülal mainitud, ei põhjustaks 1% müügihinna muutus firmaväärtuse allahindluse vajadust. Samuti ei põhjustaks firmaväärtuse allahindluse vajadust 1% toorainehindade tõus ega diskontomäära 0,5% kasv.

8. Varud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Materjal ja kaubad	2 516	10 773
Valmistoodang	2 819	22 305
Muud varud	1 227	6 332
Varud kokku	6 562	39 410

2017. ega 2016. aastal ei ole allahindlusi tehtud.

9. Ettemakstud maksud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Käibemaks	4 239	3 563
Muud maksud	1 542	322
Kokku ettemakstud maksud	5 781	3 885

10. Lühiajalised nõuded ja ettemaksed

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded ostjate vastu	27 094	34 142
Muud nõuded ja ettemaksed	2 350	1 407
Nõuded kokku	29 444	35 549

31.12.2017 seisuga oli Kontsernil ebatöenäoliselt laekuvaid nõudeid 91 tuhat eurot. (2016. aastal 91 tuhat eurot). Täiendav info lisas 21.

11. Omakapital ja reservid

Aktiivkapital

Seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 koosnes ettevõtte osakapital 1 osast. Osa nimiväärtus on 3 tuhat eurot.

Kohustuslik reservkapital

Ettevõtte peab moodustama kohustusliku reservkapitali vastavalt Eesti Äriseadustikule. Igal aastal tuleb kohustuslikku reservi kanda vähemalt 5% puhaskasumist kuni reserv moodustab 10% aktiivkapitalist. Kohustuslikku reservi võib kasutada kahjumite katmiseks ja aktiivkapitali suurendamiseks.

Põhivara ümberhindluse reserv

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil. Põhivara bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumuliseeritakse omakapitali kirjel „Ümberhindluse reserv“.

Jaotamata kasum

31.12.2017 seisuga oli Kontserni jaotamata kasum 77 259 tuhat eurot. Peale 1.01.2015 on tulumaks dividendide väljamaksmisel 20/80 jaotatud netodividendidele. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel neto dividendidena on 15 452 tuhat eurot, seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 61 808 tuhat eurot. Vastavalt laenulepingutele tuleb üle 20% puhaskasumist dividendina välja maksmiseks saada eelnev nõusolek finantseerijatelt.

Tingimusliku tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud maksumäär, mis kehtib 2018. aastal väljamakstavatele dividendidele ja eeldus, et jaotatavad dividendid ja nendelt tekkiv tulumaks kokku ei ületaks jaotamata kasumi jääki seisuga 31. detsember 2017.

Välismaa tütarettevõtelt saadud dividendidelt täiendavat tulumaksukulu ei teki.

12. Laenukohustused

Lisa annab ülevaate Kontserni intressiga laenude lepingutingimuste kohta. Täiendavat teavet kontserni intressi- ja valuutariskide kohta saab lisast 21.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Pikaajalised kohustused		
Tagatisega pangalaenu	151 522	182 340
Kapitalirendikohustused	11	165
	151 533	182 505
Lühiajalised kohustused		
Pikaajaliste pangalaenude lühiajaline osa	19 567	28 460
Kasutatud arvelduskrediit	31 335	35 424
Kapitalirendikohustuste lühiajaline osa	148	259
	51 050	64 143
Kõik kokku	202 584	246 648

Laenude tähtajad ja tingimused:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valuuta	Intressi-määr	Tähtaeg	Jääk 31.12.2017	Jääk 31.12.2016
Tagatisega Nordea pangalaenu limiit	EUR	Euribor +1,6%-2,0%	2020	51 442	60 665
Tagatisega EBRD pangalaenu limiit	EUR	Euribor +1,9%-2,9%	2025	72 341	80 801
Tagatisega Danske pangalaenu limiit	EUR	Euribor +2,0%	2020	58 667	69 334

Kasutatud arvelduskrediit	EUR	Euribor +0,67-1,5%*	2018	19 567	35 017
Kapitalirendikohustused	EUR	Euribor +1,5-2,4%	2018 - 2021	159	424
Laen seotud osapoolet (Lisa 25)	EUR	4%	tähtajatu	407	407
Kokku laenukohustused				202 583	246 648

Tagatised

- Hüpoteegid kõigile kontserni ettevõtete varadele sh. 8 kinnistut Eestis, 3 kinnistut Lätis ja 2 kinnistut Leedus
- Osade ja aktsiate pant järgmistele ettevõtetele: Osula Graanul, Ebavere Graanul, Pelletiküte, Helme Energia, Helme Graanul, Graanul Energia, Graanul Mets, Imavere Energia, Naturkraft Sverige, SIA Graanul Invest, SIA Graanul Pellets, SIA Incukalns Energy, UAB Graanul Invest, SIA Graanul Pellets Energy.
- Kommertspandid kõigile grupi ettevõtetele
- Pandileping UAB Graanul Investi kinnistu rendilepingule Leedus
- Pandileping kõigi grupi ettevõtete pangakontodele

Lisaks on kõik kindlustuslepingute järgi saadavad hüvitused panditud panga kasuks. Panditud varade jääkväärtused ja täiendav info on lisas 5.

*Danske pangast saadud arvelduskrediidi intress on seotud EONIA-ga (Euro Overnight Index Average). Teiste laenude intressid on seotud 6 kuu Euriboriga. Täpsem info lisas 21.

Kapitalirendikohustused

Kapitalirendikohustuste maksetähtajad on järgmised:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Alla ühe aasta	Üks kuni viis aastat
Saldo 31.12.2017		
Tuleviku miinimummaksed	150	11
Intress	-2	0
Miinimummaksete nüüdiseväärtus	148	11
Saldo 31.12.2016		
Tuleviku miinimummaksed	263	168
Intress	-4	-3
Miinimummaksete nüüdiseväärtus	259	165

13. Sihtfinantseerimine

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Saldo aruandeaasta alguses	7 640	7 875
Saadud aruandeperioodil	0	390
Kajastatud kasumiaruandes	-638	-625
Saldo aruandeaasta lõpus	7 002	7 640
Sellest pikaajaline osa	6 365	7 002

14. Eraldised

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Keskkonna taastamise reserv	0	5 942
Eraldised kokku	0	5 942

15. Töösuhtejärgsed ja muud hüvitised töötajatele

2016. aastal kajastatud töösuhtejärgsed ja muud hüvitised olid antud töötajatele Kontserni tütarettevõtte Langerlo nv poolt. Langerlo nv soetati juunis 2016. 2017. aasta aprillis alustati Langerlo nv pankrotiprotsessi ja peale seda ei ole Kontsernil enam kohustust tasuda Langerlo nv töötajatele töösuhtejärgseid ja muid hüvitisi. 2017. aastal on kajastatud tütarettevõtte Graanul Invest UAB töötajate pensionikohustus.

16. Võlad ja ettemaksed

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Võlad hankijatele	9 087	14 872
Maksuvõlad	2 231	2 921
sh. käibemaks	1 472	1 933
ettevõtte tulumaks	103	32
isiku tulumaks	174	199
sotsiaalmaks	374	403
muud maksud	108	354
Muud võlad	1 408	20 114
Sihtfinantseerimise lühiajaline osa	637	638
Võlad töötajatele	791	10 233
Kokku võlad ja ettemaksed	14 154	48 778

Täiendav info sihtfinantseeringute kohta on esitatud lisas 13.

Kontsern on andnud pangagarantiid osadest hankelepingutest tulenevate kohustuste tagamiseks. Kuna Kontsernil ei ole raskusi oma kohustuste täitmisega, siis tõenäosus garantiide realiseerumiseks on äärmiselt väike.

17. Müügitulu

Tuhandetes eurodes

Kontserni müügitulu jaguneb geograafiliselt järgmiselt:

	2017	2016
Suurbritannia	117 845	157 685
Taani	75 034	71 981
Belgia	17 197	0
Läti	14 368	11 834
Eesti	13 597	7 851
Rootsi	13 404	13 642

Itaalia	10 896	5 252
USA	7 905	3 692
Saksamaa	2 988	3 914
Leedu	3 018	2 017
Holland	0	6 805
Muud	1 718	861
Müügitulu kokku	277 970	285 534

Kontserni müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

	2017	2016
Pelletite müük	248 600	264 093
Elektri müük	28 328	20 380
Soojusenergia müük	1 039	1 061
Muu müük	3	0
Müügitulu kokku	277 970	285 534

18. Muud äritulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Kasum põhivara müügist	0	8
Tulu sihtfinantseerimisest (lisa 13)	638	625
Muud tulud	2 015	3 869
Muud äritulud kokku	2 653	4 502

Muude tulude real on kajastatud Kontserni põhitegevusega mitte seotud tulu.

19. Tööjõukulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Palgakulud	10 412	10 863
Sotsiaalmaksud	3 905	3 727
Staažitasud (lisa 15)	0	2 237
Tööjõukulud kokku	14 317	16 827

20. Finantskulud ja -tulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Intressitulu	442	436
Kasum valuutakursi muutustest	24	29
Muu finantstulu	2	40
Finantstulu kokku	455	505
Intressikulu finantskohustustelt	-4 683	-4 791
Muud finantskulud	-10 153	-577
Finantskulud kokku	-14 836	-5 368

Muudest finantskuludest moodustab 8 928 tuhat eurot Langerlo nv finantsinvesteeringu mahakandmine, mis tulenes kontrolli kaotusest seoses pankrotiprotsessiga.

21. Finantsriskid

Krediidirisk, intressimäära muutumise risk ja valuutakursi muutuste risk tekib kontserni tavalise äritegevuse käigus.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju tekkimise risk, kui klient või finanstehingupartner jätab täitmata oma lepingulised kohustused ja võib tekkida peamiselt kontserni nõuetest klientide vastu. Krediidirisk sõltub peamiselt klientide majanduslikust olukorrast ja maksekäitumisest. Majandusharust ja klientide asukohariigist tulenev vältimatu riskitase ei avalda kontserni krediidiriskile olulist mõju. Kontsernis on kehtestatud krediidipoliitika, mille alusel iga uue kliendi maksevõimet analüüsitakse individuaalselt enne maksetingimuste ja tarnetingimuste kokkuleppimist. Klientide maksedistsipliini ja majanduslikku olukorda jälgitakse pidevalt. Kliendid, kes ei vasta kontsernis kehtivatele krediidikõlblikkuse tingimustele, võivad osta kaupa ainult ettemaksuga.

Maksimaalset krediidiriski näitab nõuete ja pangakontodel oleva raha bilansiline jääkväärtus. 31.12.2017 oli nõudeid ostjate vastu 27 091 tuhat eurot, sealhulgas üle 30 päeva tähtaja ületanud nõudeid 93 tuhat eurot. Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid 2017. aastal kuluks kantud ei ole. 2015. aasta ebatõenäoliste nõuete sisse nõudmiseks on endiselt käimas kohtuprotsess.

Ülejäänud nõuete osas on juhtkond seisukohal, et bilansipäeval ei olnud olulist krediidiriski, kuna valdav osa tähtaega ületanud nõuetest on tagatud pangagarantiidega. 2017. aasta lõpu seisuga moodustab nõuete kogusummast 40% ühe kliendi võlgnevus. Kuna tegemist on hea krediidireitinguga väga usaldusväärse kliendiga ja aruande koostamise ajaks on kogu summa juba laekunud, ei näe juhtkond olulist krediidiriski sellises nõuete kontsentratsioonis.

Nõuded ostjate vastu vanuseline jaotus 31.12.2017 (tuhandetes eurodes)

Aegumata	Tähtaja ületanud 0 - 14 päeva	Tähtaja ületanud 15 - 30 päeva	Tähtaja ületanud üle 30 päeva
21 045	5 849	106	94

Nõuded ostjate vastu vanuseline jaotus 31.12.2016 (tuhandetes eurodes)

Aegumata	Tähtaja ületanud 0 - 14 päeva	Tähtaja ületanud 15 - 30 päeva	Tähtaja ületanud üle 30 päeva
32 629	1 451	24	38

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda tähtaegselt täita oma finantskohustusi. Kontserni likviidsusjuhtimise eesmärgiks on kindlustada nii palju kui võimalik, et alati oleks piisav likviidsus kohustuste tähtaegseks täitmiseks. Likviidsusrisi vältimiseks koostab juhtkond detailseid rahavoogude prognoose ja planeerib hoolikalt investeeringute ajagraafikut. Tavaliselt kindlustab kontsern rahaliste vahendite olemasolu vähemalt järgneva 30 päeva tavapäraste tegevuskulude ja finantskohustuste täitmiseks.

Järgnev tabel näitab võlakohustuste lepingulisi maksetähtaegasid ilma intressimakseteta 31.12.2017 seisuga.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Jääkväärtus 31.12.2017	Makse- tähtaeg 12 kuu jooksul	Makse- tähtaeg 1 ja 5 aasta vahel	Makse- tähtaeg üle 5 aasta
Tagatisega Nordea pangalaenu limiit	51 442	9 220	42 222	0
Tagatisega EBRD pangalaenulimiit	72 341	11 041	44 164	17 136
Tagatisega Danske pangalaenulimiit	58 667	10 667	48 000	0
Kasutatud arvelduskrediit	19 567	19 567	0	0
Kapitalirendikohustused	159	148	11	0
Kokku intressikandvad võlakohustused	202 174	50 641	134 397	17 136

Järgnevas tabelis on esitatud võrdlusandmed võlakohustuste maksetähtaegade kohta 31.12.2016 seisuga:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Jääkväärtus 31.12.2016	Makse- tähtaeg 12 kuu jooksul	Makse- tähtaeg 1 ja 5 aasta vahel	Makse- tähtaeg üle 5 aasta
Tagatisega Nordea pangalaenu limiit	60 665	9 222	51 443	0
Tagatisega EBRD pangalaenulimiit	80 801	8 570	34 280	37 951
Tagatisega Danske pangalaenulimiit	69 334	10 668	58 666	0
Kasutatud arvelduskrediit	35 017	35 017	0	0
Kapitalirendikohustused	424	259	165	0
Kokku intressikandvad võlakohustused	246 225	63 722	144 552	37 951

Kontserni arvelduskrediidilimiit on 45 000 tuhat eurot. Krediidilimiiti võib peale tähtaja möödumist pikendada.

Tururiskid **Intressirisk**

Kontserni muutuva intressiga laenukohustused võivad põhjustada prognoositud rahavoogude muutusi intressimäära muutumise tõttu. Intressirisk sõltub EURIBOR-i muutustest, sest enamuse laenukohustuste intressimäär on seotud 6 kuu EURIBOR-iga. Juhtkond on kaalunud intressiriski maandamist ja Danske panga ning Nordea panga muutuva EURIBOR-iga laenulimiitide puhul on kasutatud swap tehingut. Swap õiglane väärtus 31.12.2017 seisuga oli -835 tuhat eurot, mis on kajastatud pikaajalises võlas (31.12.2016: -582 tuhat eurot).

Sensitiivsusanalüüs muutuva intressiga võlakohustustele

Intressimäära muutus 1% võrra oleks muutnud kasumit ja omakapitali 1 895 tuhat eurot, eeldusel, et kõik muud tingimused jäävad samaks.

Valuutakursi muutuste risk

Valuutakursi muutuste riski maandamiseks koostatakse Kontsernis kõik välisriikidega seotud lepingud eurodes. Kontserni nõuded ja kohustused on peamiselt euroga seotud valuutades. Kõik olemasolevad pikaajalised laenu- ja liisingulepingud on koostatud eurodes. Seetõttu käsitletakse neid valuutariskita kohustustena.

Kapitali juhtimine

Kontserni juhtkonna eesmärk on säilitada tugev omakapitali osatähtsus, et hoida investorite, kreditoride ja turu usaldust ning saavutada äriplaneeritud areng. Juhtkond püüab säilitada tasakaalu laenukapitali kaasamisega saavutatava kiirema kasvu ja suurema kasumlikkuse ning eeliste ja turvalisuse vahel, mida annab usaldusväärne kapitalistruktuur. Kapitali juhtimise eesmärkides ei ole aruandeaastal muutusi toimunud. Kontsernil on pankade poolt kehtestatud nõuded omakapitalile. Vastavalt laenulepingutele tuleb eelnevalt saada panga nõusolek aktsiakapitali muutusteks ja dividendide jagamiseks, kui summa ületab 20% aruandeaasta puhaskasumist.

Õiglased väärtused

Raha, nõuete ja kohustuste õiglased väärtused ei erine nende bilansilistest jääkväärtustest. Pikaajaliste laenude õiglane väärtus ei erine bilansilisest jääkväärtusest, kuna tegu on ujuva intressimääraga laenudega.

Õiglase väärtuse hindamise hierarhia seisuga 31.12.2017

Ümberhindlusemeetodil kajastatav põhivara - maa, ehitised, masinad ja seadmed bilansilise väärtusega 389 558 tuhat eurot (lisa 5) - tase 3.

Varad, mille õiglased väärtused on avalikustatud - antud laenud 7 050 tuhat eurot (lisa 6) - tase 3.

Kohustused, mille õiglased väärtused on avalikustatud - saadud laenud ja liisingud 202 174 tuhat eurot (lisa 12) - tase 2.

Tuletisinstrumendid - SWAP tehing 835 tuhat eurot - tase 2

Täiendav info õiglase väärtuse hierarhia tasemete kohta on esitatud lisa 3.

22. Kasutusrent

Järgmiste perioodide kasutusrendi maksed mittekatkestatavatest rendilepingutest:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Alla ühe aasta	361	628
Üks kuni viis aastat	578	1 032
Kasutusrendimaksed kokku	939	1 660

Kontsern rentis kasutusrendi tingimustel sõidukeid, hakkureid ja rataslaadureid. 2017. aastal on kasumiaruandes müüdud kauba kulude all kajastatud kasutusrendi kulusid 596 tuhat eurot (2016.a. 564 tuhat eurot) ja mitmesuguste tegevuskulude all kajastatud kasutusrendi kulusid 83 tuhat eurot (2016. a. 229 tuhat eurot).

23. Seotud osapooled

Aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks aktsionäre, juhtkonda ja nendega seotud ettevõtteid ning ühisettevõtteid. Kontserni emaettevõte on Biofuel OÜ.

Juhtkonna kompensatsioonid

Kuni 2017. aasta septembrini koosnes juhtkond neljast juhatuse liikmest ja alates oktoobrist oli juhatuse liikmeid kolm. Juhatuse töötasu oli 994 tuhat eurot (2016. aastal 515 tuhat eurot). Juhatuse liikmetel on õigus saada lahkumiskompensatsiooni nelja kuupalga ulatuses. Nõukogu koosneb neljast liikmest ja nõukogu liikmete tasu 2017. aastal oli 69 tuhat eurot (2016. aastal 69 tuhat eurot).

Muud tehingud ja saldod seotud osapooltega 2017. aastal

Ettevõte	Müügid	Ostud	Nõuded	Ostuvõlad
Valga Puu	205	13 098	16	762
Karo Mets	3	4 226	0	158
Roger Puit	145	4 442	338	203

Muud tehingud ja saldod seotud osapooltega 2016. aastal

Ettevõte	Müügid	Ostud	Nõuded	Ostuvõlad
Valga Puu	117	10 542	23	531
Karo Mets	0	2 506	0	123
Roger Puit	26	3 015	0	123

Tehingud seotud osapooltega põhinesid sarnaste tehingute normaalsel turuhinnal ja nende eest tasuti tavalistel tingimustel.

Info ühisettevõtetele antud laenude kohta on toodud lisa 6.

24. Kontserni tütarettevõtted

	Asukoht	Osalus	
		31.12.2017	31.12.2016
Graanul Invest AS	Eesti	50,63%	50,93%
Graanul Invest UAB	Leedu	100%	100%
Graanul Invest SIA	Läti	100%	100%
Osula Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Osula Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Naturkraft Sverige AB	Rootsi	0%	100%
Pelletiküte AS	Eesti	100%	100%
Helme Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Pellets SIA	Läti	100%	100%
Graanul Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Helme Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Broceni Pellets SIA	Läti	100%	100%
Incukalns Energy SIA	Läti	100%	100%
Imavere Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Mets OÜ	Eesti	100%	100%
Ebavere Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Pellets Energy SIA	Läti	100%	100%
Graanul Invest Energy SIA	Läti	100%	100%
Latgran SIA	Läti	100%	100%
GI Energy Investments OÜ	Eesti	100%	100%
GI Power Plants OÜ	Eesti	100%	100%
Langerlo nv	Belgia	100%	100%
Graanul Energy Solutions B.V.	Holland	100%	0%
Graanul Varad OÜ	Eesti	100%	0%
Imavere Shipping Co Ltd.	Küpros	100%	0%

Tütarettevõtted Graanul Invest UAB, Graanul Invest SIA, Graanul Pellets SIA, Helme Graanul OÜ, Osula Graanul OÜ, Ebavere Graanul OÜ ja Latgran SIA on tootmisettevõtted, mis tegelevad pelletite tootmisega. Naturkraft Sverige AB on loodud jae- ja hulgimüügiga tegelemiseks Rootsi turul. Pelletiküte AS tegeleb pelletite jaemüügiga ja soojatootmise projektide arendamisega Eestis. Graanul Energia OÜ, Helme Energia OÜ, Imavere Energia OÜ, Incukalns Energy SIA, Graanul Pellets Energy SIA, Graanul Invest Energy SIA ja Osula Energia OÜ on loodud elektrienergia müügi ja hankimisega tegelemiseks ja koostootmisjaamade rajamiseks. Graanul Mets OÜ esindab Kontsernis metsanduse tegevusvaldkonda. Broceni Pellets SIA on uus tütarettevõtte Lätis, kus on alustatud ettevalmistusi uue graanulitehase rajamiseks. Graanul Energy Solutions B.V. on loodud soojaprojektide arendamiseks Hollandis.

2017. aasta aprillis kuulutati välja kontserni ettevõtte Langerlo nv pankrot ja kontroll ettevõtte varade, kohustuste ja tegevuse üle läks pankrotihaldurile.

2017. aasta detsembris on müüdud tütarettevõtte Naturkraft Sverige AB.

2017. aasta lõpus on asutatud uus tütarettevõtte Graanul Varad OÜ, mis on emaettevõtteks laevandusega tegelevale Küprosel registreeritud ettevõttele Imavere Shipping Co Ltd.

Tehing vähemusosalusega

Juunis 2017 müüs Biofuel OÜ 0,30% osaluse tütarettevõttes Graanul Invest AS, vähendades enda osalust 50,63%-ni. Vähemusosaluse eest laekus 369 tuhat eurot. Müüdud osaluse raamatupidamislik väärtus tehingupäeva seisuga moodustas 91 tuhat eurot. Vähemusosaluse soetusmaksumuse ja müüdud osaluse bilansilise väärtuse vahe summas 278 tuhat eurot on kajastatud otse omakapitalis jaotamata kasumi suurenemisena.

25. Emaettevõtte konsolideerimata finantsinformatsioon

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise Seadusega ning need ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses.

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne*Tuhandetes eurodes***31.12.2017 31.12.2016****Varad**

Materiaalne põhivara	31	43
Pikaajalised investeeringud	351	651
Põhivara kokku	382	694
Nõuded ja ettemaksed	176	5
Raha	454	903
Käibevara kokku	630	908
Varad kokku	1 012	1 602

Omakapital

Osakapital	3	3
Ülekurs	3	3
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-6 328	-58
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6 924	1 230
Omakapital kokku	602	1 178

Kohustused

Laenukohustused	0	2
Pikaajalised kohustused kokku	2	2
Laenukohustused	2	14
Võlad ja ettemaksed	408	408
Lühiajalised kohustused kokku	410	422
Kohustused kokku	410	424
Kohustused ja omakapital kokku	1 012	1 602

Emaettevõtte kasumiaruanne

Tuhandetes eurodes	2017	2016
Müügitulu	3	0
Kasum põhivara müügist	0	0
Tulud kokku	3	0
Kaubad, materjal ja teenused	0	0
Tööjõukulud	0	0
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-13	-13
Muud tegevuskulud	-12	-17
Ärikasum	-21	-30
Finantstulud	6 946	1 260
Finantskulud	0	0
Finantstulud ja -kulud	6 946	1 260
Kasum majandustegevusest	6 924	1 230
Tulumaks	0	0
Aruandeaasta puhaskasum	6 924	1 230
Muu koondkasum	0	0
Aruandeperioodi koondkasum kokku	6 924	1 230

Emaettevõtte rahavood*Tuhandetes eurodes***2017****2016****Rahavood äritegevusest**

Kasum enne tulumaksustamist

6 924**1 230**

Korrigeerimised:

Põhivara kulum ja väärtuse langus

13

13

Kasum/kahjum põhivara müügist

0

0

Finantstulu

-6 946

-1 260

Finantskulu

0

0

-8**-17**

Nõuete muutus

-2

8

Kohustuste ja ettemaksude muutus

0

0

Makstud intress

0

0

Kokku rahavood äritegevusest**-9****-9****Rahavood investeerimistegevusest**

Laekunud intress

13

0

Laekunud dividendid

6 863

1 220

Immateriaalse põhivara soetus

-2

0

Netorahavoog tehingutest vähemusosalusega

369

0

Antud laenud

-170

0

Antud laenude tagasimaksed

100

100

Kokku rahavood investeerimistegevusest**7 074****1 320****Rahavood finantseerimistegevusest**

Makstud intress

0

0

Saadud laenud

0

0

Tagasi makstud laenud

-8

-8

Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed

-14

-14

Dividendide maksmine

-7 500

-400

Kokku rahavood finantseerimistegevusest**-7 514****-422****Kokku rahavood****-449****889**

Raha jääk perioodi alguses

903

14

Raha jääk perioodi lõpus

454**903**

Emaettevõtte omakapital

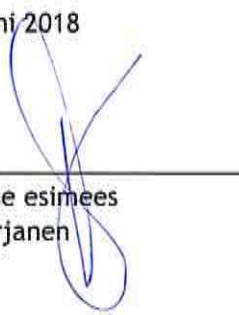
<i>Tuhandetes eurodes</i>	Osakapital	Ülekurss	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku
Saldo 31.12.2015	3	3	342	348
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	1 230	1 230
Dividendid	0	0	-400	-400
Saldo 31.12.2016	3	3	1 172	1 178
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	6 924	6 924
Dividendid	0	0	-7 500	-7 500
Saldo 31.12.2017	3	3	596	602

	31.12.2017	31.12.2016
Konsolideerimata omakapital	602	1 178
Tütarettevõtete väärtus		
konsolideerimata finantsseisundi aruandes	-351	-651
Tütarettevõtete väärtus kapitaliosaluse meetodil	160 345	158 353
Kokku korrigeeritud konsolideerimata omakapital	160 596	158 880

Juhatuse liikmete allkirjad 2017. majandusaasta aruandele

Käesolevaga kinnitan OÜ Biofuel 2017. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande:

04. juuni 2018

Juhatuse esimees
Raul Kirjanen

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ Biofuel osanikule

Arvamus

Oleme auditeerinud OÜ Biofuel ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

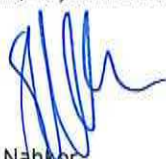
Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada aramus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 4. juuni 2018

Stan Nahkor
Vandeauditori number 508
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Herki Didvig
Vandeauditori number 573

Kasumi jaotamise ettepanek

OÜ Biofuel juhatus teeb osanike üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2017. aasta lõpuks kogunenud jaotamata kasum summas 77 259 tuhat eurot alljärgnevalt:

jätta jaotamata kasumisse 77 259 tuhat eurot

Emaettevõtte tegevusalade loetelu

Aruandeperioodi 01.01. - 31.12.2017 tegevusalad <i>(tuhandetes eurodes)</i>	Summad
Graanulite tootmine (16291)	53 982
Tahkekütuse müük (46711)	166 371
Kokku	220 353
Kavandatavad tegevusalad aruandeperioodiks 01.01. -31.12.2018	
Graanulite tootmine (16291)	
Tahkekütuse müük (46711)	

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Õigusnõustajate ja õigusbüroode tegevus	69102	3000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6699870
Mobiiltelefon	+372 5097555
E-posti aadress	raul.kirjanen@graanulinvest.com